

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE

BZOVÍK

NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BZOVÍK

návrh

Obstarávateľ:

Obec Bzovík

Poverený obstarávaním ÚPD:

Ing. Martina Kukučková

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 454

Spracovateľ:

EKO-PLAN, s.r.o. Zvolen

www.eko-plan.sk

Hlavný riešiteľ:

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Celková koncepcia a urbanizmus: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

október 2024

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	7
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	17
2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy	26
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	27
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	31
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	38
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	45
2.7.1 Návrh riešenia bývania	
2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou	
2.7.3 Návrh riešenia výroby	
2.7.4 Návrh riešenia rekreácie	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	49
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...	50
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	52
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	53
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	57
2.12.1 Verejné dopravné vybavenie	

2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	71
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	75
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	75
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	76
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	79
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	82
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	82
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	93
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	94
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	95
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	96
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	98
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	100
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	100
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	102
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	103
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	103
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	103
4. Doplnujúce údaje	105
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	105
4.2 Doplnujúce definície vybraných pojmov.....	106

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 2)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami 1: 5 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného a technického vybavenia – v mierke 1: 5 000 (výkres č. 4)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch – v mierke 1: 5 000 (výkres č. 5)
- Regulačný výkres (schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb) – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Bzovík nemá platný územný plán obce. Všeobecným dôvodom pre spracovanie územného plánu je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Je tiež nutné premietnuť rozvojové zámery z miestnej stratégie – aktuálneho programu rozvoja obce, ako aj z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie. Hlavným dôvodom obstarania územného plánu obce Bzovík je potreba koordinácie stavebných aktivít na území obce.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Bzovík je v zmysle ustanovení § 1 stavebného zákona komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území.

Špecifické ciele návrhu rozvoja územia obce Bzovík v rámci územného plánu obce sú formulované nasledovne:

- navrhnuť komplexnú koncepciu rozvoja obce, vrátane návrhu zosúladenia jednotlivých urbanistických funkcií
- definovať optimálnu kompozično-priestorovú organizáciu obce, vychádzajúcu z princípov udržateľného rozvoja a zohľadňovať požiadavky ochrany prírody a životného prostredia, ako aj ochrany kultúrno-historických hodnôt
- navrhnuť odstránenie deficitov verejného dopravného a technického vybavenia (najmä vybudovanie kanalizácie s čistením odpadových vôd)
- stanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, ochranu kultúrnohistorických hodnôt
- stanoviť časovú koordináciu činností v území - stanovením návrhového obdobia územného plánu obce, rozčlenením návrhov do viacerých návrhových etáp, resp. výhľadovej etapy

Strategický cieľ rozvoja obce, obsiahnutý v aktuálnom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bzovík (2023 – 2030), je východiskom aj pre územný plán obce. Je formulovaný ako vízia obce v znení: „Obec Bzovík má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medziľudskými vzťahmi.“

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré bolo potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- deficity technickej infraštruktúry – len čiastočne vybudovaná kanalizácia
- relatívne slabá ponuka občianskej vybavenosti v obci v segmente obchodu a komerčných služieb
- nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy pozemkov miestnych ciest obecných budov
- existencia rómskeho osídlenia s nekoordinovanou výstavbou
- líniové dopravné závady na niektorých miestnych cestách – nevyhovujúce šírkové parametre, v niektorých úsekoch aj nevyhovujúci povrchový kryt
- chýbajúce chodníky pri cestách II. a III. triedy v zastavanom území obce
- neupravené centrálné verejné priestranstvo, nízka kvalita verejnej zelene
- absencia cyklistických chodníkov (do Krupiny a okolitých obcí)
- nedostatočne rozvinutá hospodárska základňa, málo pracovných príležitostí v obci
- nedostatočné opatrenia na ochranu pred povodňami

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Bzovík nemá platnú územnoplánovacia dokumentáciu. Stavebné a rekonštrukčné aktivity v území sa doposiaľ uskutočňovali bez koncepčného podkladu, len na základe územných rozhodnutí.

V minulosti bol vypracovaný Územný plán sídelného útvaru Bzovík (v roku 1985). Dokumentácia sa v kompletnej podobe nezachovala. Odvtedy neboli schválené zmeny a doplnky územnoplánovacej dokumentácie, ani územnoplánovacia dokumentácia nebola preskúmaná podľa § 30 ods. 4 stavebného zákona s výsledkom, že nie sú potrebné zmeny a doplnky alebo obstaranie nového územného plánu.

Z toho vyplýva, že územný plán sídelného útvaru stratil záväznosť a návrhy obsiahnuté v Územnom pláne sídelného útvaru Bzovík nie sú pre obec ani vlastníkov nehnuteľností a ďalšie subjekty záväzné a nie sú teda ani právne vynútiteľné. Uvedené vyplýva z § 141 ods. (10) stavebného zákona.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán obce Bzovík bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 stavebného zákona. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva vo Bzovíku č. 64/2024 zo dňa 20. 03. 2024.

Riešenie návrhu územného plánu obce Bzovík je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Obec Bzovík (okres Krupina, Banskobystrický kraj) leží na Krupinskej planine v plytkej dolinke Čekovského potoka. Západná časť chatára je v kotlinkovite rozšírenej doline Krupinice, ostatok na plochých chrbtoch s pahorkatinným až rovinným reliéfom, ktorý tvoria andezitické tufity a tufy pokryté hlbokými hlinami. Dubové a bukové lesy sú len na strmších úbočiach dolín, inak je územie odlesnené.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má kompaktný tvar a výmeru 1299 ha. Hustota osídlenia dosahuje 85,9 obyvateľov na km², čo je mierne pod celoštátnym priemerom (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami:

- na západe s mestom Krupina a s obcou Devičie
- na severe s obcou Čekovce a Dolné Mladonice
- na východe s obcou Jalšovík
- na juhu s obcami Horný Badín, Uňatín

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov poľnohospodárskou pôdou, v menšej miere aj lesnými pozemkami. Na niektorých úsekoch tvoria približnú hranicu drobné vodné toky – Briač, Jalšovík, a tiež cesta III/2565.

Zastavané územie má celkovú výmeru 49 ha a zahŕňa len zastavané pozemky sústredene urbanizovaného územia obce; rozptýlené osídlenie nemá vymedzené zastavané územie. Zastavané územie obce je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Geografický opis územia

Reliéf

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Krupinská planina a podcelku Bzovicka pahorkatina.

Nadmorská výška riešeného územia je od 325 do 418 m n.m., stred obce je vo výške 340 m n.m. Najvyššiu výšku dosahuje v severnej časti k.ú., na kóte Bzovicka vinica, najnižšiu výšku predstavuje tok Krupinice.

Krupinská planina predstavuje mierne sklonenú plošinu, rozrezanú hustou sieťou úzkych dolín, medzi ktorými sú ploché chrbty. Reliéf je pahorkatinný - najmä v západnej časti riešeného územia, v centrálnej a východnej časti je reliéf planinový. Vodné toky vyformovali charakteristické úzke úvaliny, niektoré majú charakter hlbokých výmoľov (napr. dolina potoka Briač). Prevládajúci sklon reliéfu je v smere na juh až juhozápad.

Horninové prostredie

Krupinskú planinu budujú andezitové tufy a tufity pyroxenických andezitov v rozličnom vývoji, ktoré sa vzájomne striedajú. Sú rôzneho druhu, popolovité až balvanovité. Spodné časti sopečného súvrstvia obsahujú aj drobné okruhliaky kremencov, lyditov, rúl, prípadne aj vápencov. Smerom do podložia pribúdajú tufity, až celkom prevládnu. Sú vyvinuté v rôznej zrnitosti, ale celkovo majú prevahu jemnozrnné s dobre triedeným materiálom.

Podľa geologickej mapy tvoria prevažnú väčšinu katastrálneho územia neovulkanity. Ide o pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity z období sarmat – spodný panón. Prevládajú epiklastické vulkanické konglomeráty a pieskovce, v západnej časti riešeného územia tufy a pemzové tufy a pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity (báden). V údolí Krupinice a ďalších vodných tokov sú kvartérne fluviálne sedimenty – nivné sedimenty a sedimenty dnových akumulácií v nivách. Na svahoch a v blízkosti vodných tokov sú kvartérne deluviálne a eluviálno-deluviálne sedimenty – litofaciálne nerozlíšené svahoviny, sutiny a zvetraliny.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie (Hrašna) patrí celé riešené územie do rajónu Vp – rajón vulkanoklastických hornín.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické pomery

Riešené územie spadá do povodia rieky Ipeľ, číslo hydrologického poradia 4-24. Okrajom katastrálneho územia tečie Krupinica. Krupinica má celkovú dĺžku 65,4 km a plochu povodia 551 km². Priemerný prietok v Krupine má 0,092 m³/s, pri obci Plášťovce 2,2 m³/s. Krupinica pramení v pohorí Javorie na západnom úpätí vrchu Veľký Lysec pri osade Lysec v nadmorskej výške okolo 650 m n.m. Pri Šahách sa vlieva do Ipľa. Tvar povodia je pretiahnutý až vejárovitý.

Os miestnej riečnej siete však tvorí Čekovský potok. Tok s dĺžkou 16 km pramení neďaleko obce Senohrad v nadmorskej výške 550 m n.m. Je pravostranným prítokom Jalšovníka. Pod obcou Čekovce je na toku v rkm 10,0 menšia vodná nádrž – vodné dielo Čekovce. Potok nemá žiadne významné prítoky, čo súvisí s geologickou štruktúrou Krupinskej planiny, do ktorej sú vodné toky hlboko vrezané. Riešeným územím ďalej tečú drobné vodné toky Jalšovík, Briač.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinno-nížinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu. Maximálny prietok majú

vodné toky vo februári až apríli a minimálny prietok v decembri a januári. K výraznému podružnému zvýšeniu vodnosti dochádza koncom jesene.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov zaradený tok Krupinica.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery územia podmieňuje litologické zloženie a geologická stavba, mechanicko-fyzikálne vlastnosti hornín a zrážková činnosť.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu V 094 Neovulkanity Krupinskej planiny, Ostrôžok a Pôtorskej pahorkatiny.

Neovulkanity predstavujú územie tvorené vulkanoklastickými horninami, ktoré majú medzizrnovú, puklinovú a puklinovo-medzizrnovú priepustnosť. Podzemné vody v území sú dopĺňané prevažne zo zrážok, menej podzemnými vodami zo susedných pohorí. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 10 m - 30 m. Smer prúdenia podzemných vôd, vzhľadom k charakteru horninového prostredia typu hydrogeologického masívu, v podstate sleduje celkový sklon terénu.

Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Značný hydrogeologický význam majú zlomové poruchy, ktoré drenujú podzemnú vodu širšieho okolia a preto sa na ne viažu zásoby podzemných vôd.

Geologické prostredie vulkanitov je deficitné na obsahy chemických prvkov potrebných pre ľudské zdravie, čo sa odráža aj na nedostatočných úrovniach týchto prvkov v pitných vodách, pôdach a následne aj v potravnom reťazci. Ide hlavne o deficitný obsah Ca^{2+} , Mg^{2+} , nízku tvrdosť vody a celkovú mineralizáciu vôd.

V riešenom území sa nenachádzajú významnejšie zdroje termálnych vôd ani minerálnych vôd. Širšie územie sa zaraďuje do štruktúry geotermálnej energie Stredoslovenské neovulkanity (juhovýchodná časť).

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí riešené územie do teplej oblasti – prevažná časť do okrsku T5 (teplý, mierne suchý, s chladnou zimou) a južný okraj do okrsku T4 (teplý, mierne suchý, s miernou zimou). Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T5 sú priemerné januárové teploty nižšie ako – 3 °C, v okrsku T4 sú vyššie ako – 3 °C.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v rokoch 2006–2010 v °C – stanica Bzovík

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2006	-4,5	-2,8	1,9	10,5	13,4	18,0	21,8	17,0	16,4	10,7	6,1	1,0
2007	2,7	2,8	6,6	10,9	16,0	19,6	21,3	20,3	12,5	8,8	2,1	-2,3
2008	0,5	1,9	4,0	10,0	15,1	19,1	19,3	18,8	13,6	10,0	5,2	1,7
2009	-3,0	-0,6	3,5	13,4	15,3	17,1	20,9	20,4	16,6	8,6	5,4	-0,4
2010	-3,2	-0,5	3,9	9,5	14,4	18,4	21,8	18,3	12,8	6,8	6,9	-3,4

Zdroj: Ročenky poveternostných pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2006 – 2010, SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v rokoch 2006–2010 v mm – stanica Bzovík

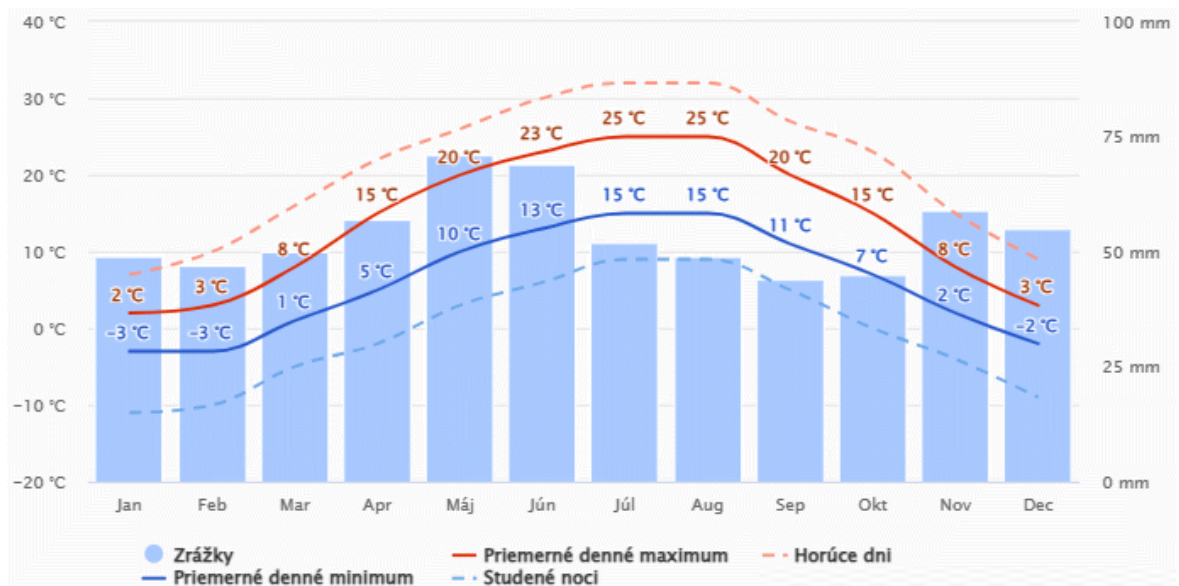
Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2006	32,8	37,7	34,3	43,0	112,4	71,0	41,6	65,9	26,5	19,9	18,5	9,9
2007	74,7	52,1	51,8	1,9	63,1	56,7	29,8	56,6	58,5	45,6	49,7	29,7
2008	39,9	16,5	64,5	66,8	38,5	82,5	169,5	24,3	36,7	35,1	54,7	93,5
2009	51,0	50,3	52,2	7,4	37,0	65,5	18,8	48,2	36,0	76,7	49,4	126,8
2010	52,5	50,3	27,4	82,2	195,2	138,0	85,4	151,1	105,0	38,2	104,9	57,4

Zdroj: Ročenky poveternostných pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2006 – 2010, SHMÚ

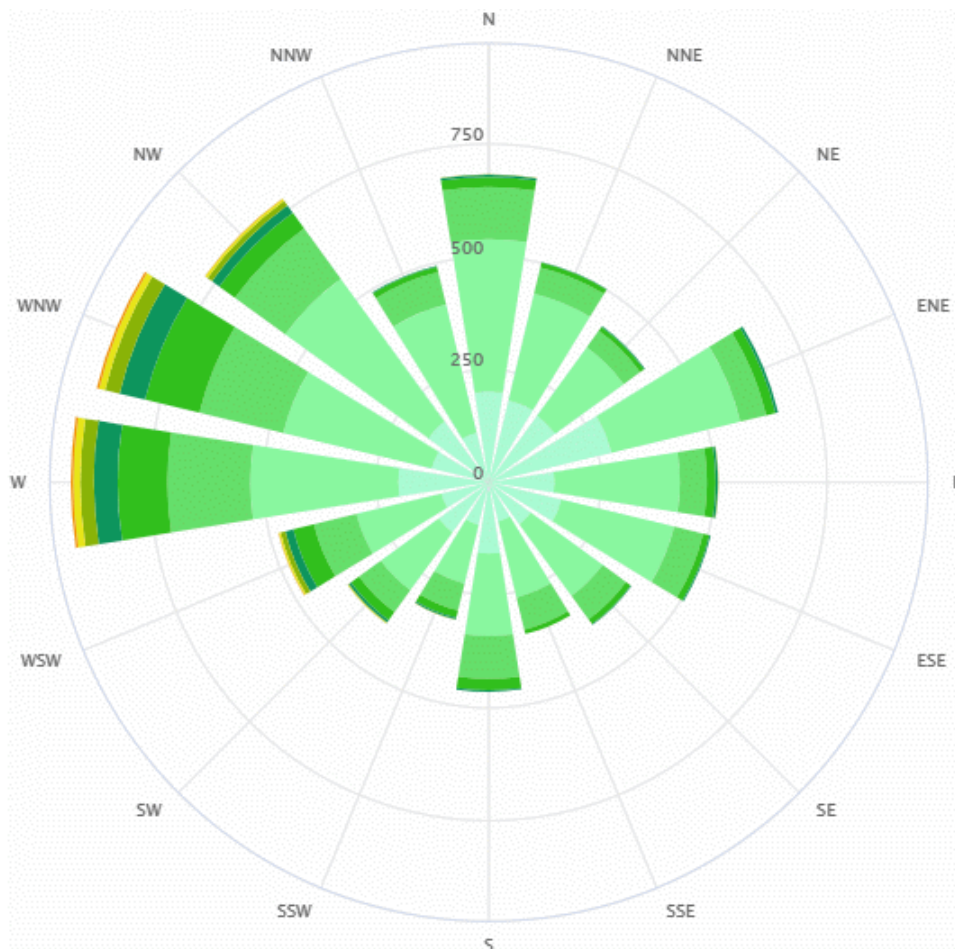
Riešené územie s okolím má mierne suchú klímu. Podstatný vplyv na úhrn zrážok má nadmorská výška a reliéf. Riešené územie je v zrážkovom tieni Štiavnických vrchov. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 674 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v teplom polroku (IV-IX) najmä v máji a v júni.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Riešené územie je pomerne dobre prevetrávané. Najväčšiu početnosť výskytu majú vetry západného, severozápadného a severného smeru. Najvyššiu rýchlosť dosahuje vietor západného smeru s priemernou rýchlosťou 2,8 m/s.

Obr.: Priemerné teploty a úhrn zrážok

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

Vegetácia

Z hľadiska fyto geografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu pramatranskej xerothermnej flóry (*Matricum*), okresu Ipeľsko-rimavská brázda. Leží na jej severnej hranici a na styku s oblasťou západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodom predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresom Slovenské stredohorie.

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – pokrývali prevažnú časť riešeného územia. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaioides*).
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka vytvára izolované ostrovčeky. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie značne odlišuje. Lesné plochy boli z väčšej časti nahradené poľnohospodárskou pôdou. Druhové zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické prítomnosťou porastov duba, buka, v menšej miere aj agátu.

Pozdĺž dolín otvorených z juhu a cez plošinaté predhorie dochádza k prenikaniu teplomilných druhov a formovaniu teplomilných spoločenstiev. Prvky teplomilnej a suchomilnej flóry sa uplatňujú najmä v lesostepných a skalných spoločenstvách na teplých výhrevných skalách, plošinách a strmých skalnatých svahoch, kde plytká vrstva kamenitej pôdy nedovoľuje vývoj zapojenejších lesných a trávnatých spoločenstiev. Pestré geologické a pôdne pomery predurčujú pestrú a ojedinelú skladbu rastlinných spoločenstiev v rámci jedného pohoria. Na vysychavých pôdach z drevín rastie dub letný, dub zimný, dub cerový. V podrade dominuje lipnica hájna a lúčna, kostrava dalmátska, hviezdica veľkokvetá. Miestami sú v týchto lokalitách na vlhkejších miestach s hlbšími pôdami a miernejšími svahmi vyvinuté vlhkejšie podtypy. V ich drevinnej skladbe prevažuje dub zimný s prímiesou ceru a hrabu. Krovitý podrast tvorí hloh, bršlen európsky a javor tatársky. V nadmorských výškach od 300 do 600 m na výslunných strmých svahoch dolín, plochých hrebeňoch s južným sklonom a kamenistými vysychavými pôdami nachádzame spoločenstvá suchých bukových dúbrav. Z drevín tu dominuje dub zimný a buk. V bylennom podrade rastie lipnica hájna, ostrica chlpatá, mednička jednokvetá, lípkavec jarný. Spoločenstvá sú rozšírené takmer vo všetkých dolinách na južne

exponovaných svahoch, v ich dolných a stredných úsekoch. Na svahoch s južným sklonom a širších plochých chrbtoch v nižších polohách (do 300 m n. m.) i na severne exponovaných svahoch dolín sa vyskytujú bukové dúbravy. Ich vývoj podmienili menej kamenisté (okolo 30% skeletu), stredne hlboké a vlhkejšie pôdy s väčším obsahom humusu. Z drevín dominuje ešte dub zimný, ale s väčším podielom buka. V podraсте nachádzame hrab, z bylín dominantné druhy tvoria mednička jednokvetá, marinka voňavá, ostrica chlpatá. V nadmorských výškach od 300 do 700 m na plochých chrbtoch i miernejších svahoch s vlhkejšími humóznejšími pôdami sa vyvinuli spoločenstvá dubových bučín. Dominuje v nich buk s prímiesou duba zimného. Podrast tvorí hlavne ostrica chlpatá, chlpaňa hájna, marinka voňavá.

Lesné pozemky majú výmeru 301 ha, t.j. 23,2 % z výmery katastrálneho územia. Náležia do LHC Krupina a LHC Plášťovce. Ide výlučne o hospodárske lesy.

Nelesná drevinová vegetácia líniového charakteru je rozptýlená na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí na ornej pôde, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Veľmi dobre je vyvinutá kroviná etáž, rastie tu svíob krvavý (*Swida sanguinea*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*).

Bývalé pasienky a lúky, ktoré dlhšiu dobu neboli využívané, postupne zarastajú krovínami, najmä trnkou (*Prunus spinosa*), ružami (*Rosa sp.*), hlohom (*Crataegus sp.*), svíobom krvavým (*Cornus sanguinea*), zobom vtáčím (*Ligustrum vulgare*), ale aj drevinami - borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*), hrabom obyčajným (*Carpinus betulus*), javorom poľným (*Acer campestre*), brezou previsnutou (*Betula pendula*), intenzívne sa šíri smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*), metlica trstnatá (*Deschampsia caespitosa*) a ostružina ožinová (*Rubus caesius*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci poľnohospodárskej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou. Vyvinuli sa prevažne hospodárením človeka.

Lúky patria k poloprirodzeným lúkam, ktoré sú veľkoplošne kosené a v blízkosti usadlosti aj spásané. Tvorené sú spoločenstvami ovsíkových lúk patriacich do zväzu *Arrhenatherion elatioris* Koch 1926. Z tráv sa tu najčastejšie vyskytuje ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), kostrava červená (*Festuca rubra*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava ovčia (*Festuca ovina*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), reznačka

laločnatá (*Dactylis glomerata*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), traslica prostredná (*Briza media*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), medúnok vlnatý (*Holcus lanatus*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*). Z ostatných bylín sa vyskytujú: ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), krížavka jarná (*Cruciata glabra*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), nevädzovec frygický (*Jacea phrygia*), bedrovník lomikameňovitý (*Pimpinella saxifraga*), bedrovník väčší (*Pimpinella major*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), chrastavec roľný (*Knautia arvensis*), alchemilka (*Alchemilla sp.*), rasca lúčna (*Carum carvi*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), mrkva obyčajná (*Daucus carota*), kozobraďa východná (*Tragopogon orientalis*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), zvonček konáristý (*Campanula patula*), štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), prvosienka vyššia (*Primula elatior*), boľševník borščový (*Heracleum sphondylium*) a iné.

Trvalé trávne porasty majú výmeru 387 ha, t.j. 29,8 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda má dominantný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (54,7%). Agrocenózy na ornej pôde majú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 498 ha, t.j. 38,3 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Verejnú zeleň reprezentujú menšie plochy parkovej zelene v strede obce, pri kostole. V ostatných častiach zastavaného územia má vegetácia kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch, na záhumienkoch. Prevládajú ovocné a okrasné, zväčša ihličnaté dreviny (borovica, smrek, jedľa, tuja), vyskytuje sa aj breza, gaštan jedlý. Záhrady majú celkovú výmeru 21 ha, t.j. 1,6% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v ha (ÚHDP) za katastrálne územie Bzovík

Druh pozemku	výmera v ha
orná pôda	498
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	21
ovocné sady	4
trvalé trávne porasty	387
lesné pozemky	301
vodné plochy	9
zastavané plochy a nádvorcia	60
ostatné plochy	20

Zdroj: GKÚ Bratislava kataster.skgeodesy.sk (2023)

Krajinnoekologická charakteristika

V rámci krajinnoekologickej syntézy boli v riešenom území definované homogénne krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek. Hlavným diferencujúcim faktorom je reliéf, pôdne pomery, ako aj miera zastúpenia prírodných prvkov a antropogénnych prvkov a ich kvalitatívne charakteristiky. Pri vymedzení krajinnoekologických komplexov sa vychádzalo z ich rámcovej definície v Atlase krajiny SR (2002). V rámci krajinnoekologickej syntézy boli vymedzené nasledujúce krajinnoekologické komplexy:

- Nekrasová a vrchovinová plošina s prevahou ornej pôdy – komplex tvorí väčšinu riešeného územia, s výnimkou jeho západného okraja a zastavaného územia s okolím. Je intenzívne poľnohospodársky využívaný prevažne ako orná pôda a s nižším zastúpením prvkov ÚSES. Reliéf je mierne zvlnený. V rámci komplexu je možné vymedziť subkomplex charakteristický prítomnosťou laznickeho osídlenia.
- Pahorkatina a nízke plošinné predhorie s mozaikou listnatých lesov, trávnych porastov a ornej pôdy – komplex sa rozprestiera na západnom okraji katastrálneho územia, na rozhraní medzi nivou Krupinice a vyvýšenou plošinou. Vyznačuje sa vyššou členitosťou reliéfu. Lesné porasty sú využívané pre účely lesného hospodárstva. Prvky ÚSES sú dostatočne zastúpené.
- Zastavané územie obce a kontaktné územie – komplex zahŕňa zastavané plochy, vrátane záhrad rodinných domov, sídelnej zelene a kontaktné územie zastavaného územia obce s potenciálom pre zástavbu.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010), zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), zmien a doplnkov č. 5/2020 (VZN BBSK č. 55/2024), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.6.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa: krupinskú rozvojovú os: Zvolen - Krupina - Šahy - hranica s Maďarskou republikou (v úseku Krupina - Šahy - hranica s Maďarskou republikou ako komunikačno - sídelnú os) na území Banskobystrického kraja,
- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
 - 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
 - 1.7.2 zachovať ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
 - 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
 - 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby dosahovali sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
 - 1.7.5 vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v území Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
 - 2.1.2. prednostne využívať existujúce priemyselné a poľnohospodárske areály a brownfieldy formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať,
 - 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
 - 2.2.3 v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,
 - 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
 - 2.2.5 v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
 - 2.2.6 rešpektovať kvalitnú poľnohospodársku pôdu v kraji ako základný pilier potravinovej bezpečnosti regiónu. Zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji pred ich zástavbou a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti, a to už v rámci územnoplánovacej činnosti.
 - 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
 - 2.2.8 vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat
 - 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd v kraji a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia,
 - 2.3.3 utvárať územnotechnické predpoklady na: a, rozvoj priemyselnej a stavebnej výroby a ťažby nerastov v okresoch Banská Štiavnica, Krupina, Revúca, Rimavská Sobota a podporovať diverzifikáciu priemyslu v okrese Detva tak, aby bola v súlade s existujúcimi podmienkami prírodného aj urbanizovaného prostredia a s demografickou situáciou v okresoch,

- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov
- 2.4.7 diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 2.4.9. zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťažnými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.2. Udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:
 - 3.2.1 zabezpečiť ochranu plošného rozsahu existujúcej verejnej zelene a parkov v sídlach a budovaním nových plôch zelene zabezpečiť zvyšovanie jej podielu na jedného obyvateľa a kvality životného prostredia,
- 3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu
 - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do zastavaného územia obcí a bezprostredného okolia obcí,
 - 3.4.2. nové zariadenia a služby v lokalitách rekreácie a cestovného ruchu mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať prednostne do už zastavaných lokalít,
 - 3.4.3 priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity
- 3.8 Viazť lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 3.10 Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu nadregionálneho a regionálneho významu:

- 3.10.1 Ipeľský región CR (12) - Krupina, Veľký Krtíš, Dolná Strehová, Fiľakovo, Poltár, Kokava nad Rimavicou,
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.16 Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1. Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov.
- 4.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.
- 4.3 Rešpektovať návrhy na začlenenie územia Krupinskej planiny, Poiplia, Kremnických vrchov, Balockých vrchov a Drienčanskeho krasu do kategórie chránená krajinná oblasť a maloplošných chránených území v kategóriách národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok.
- 4.4. Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia,
 - 4.4.2. rešpektovať hlavnú biologickú, ekologickú a environmentálnu funkciu lesov s druhoradým, alebo podradným drevoprodukčným významom, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisí zaradených do pásiem ohrozenia a lesy vo všetkých vyhlásených

a navrhovaných chránených územiach kategórií chránený areál, národný park a v územiach vymedzených biocentier

- 4.5 Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability, biocentrá, terestrické a hydrické migračné koridory, interakčné prvky, pufrovacie zóny, genofondové lokality, chránené nelesné a lesné biotopy.
- 4.6 Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny
- 4.8 Zosúladiť trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, resp. budovaním funkčných ekoduktov.
- 4.9 Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečnych prekážok v tokoch...).
- 4.10 Rešpektovať najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu a mimo lesné pozemky mimo zastavaného územia obce ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice). Rozvoj smerovať najmä formou intenzifikácie zastavaného územia, rozvoj mimo už zastavaného územia je možný len v nevyhnutých prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.
- 4.11 Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov

- 4.15 Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- 5.4 Trvale podporovať a vytvárať podmienky na získanie značky „Európske dedičstvo“ pre významné kultúrne a historické lokality v kraji a pre takto evidované lokality zabezpečiť jej trvalú udržateľnosť s dôrazom na zvyšovanie hodnôt týchto lokalít, t.j. zabezpečenie ich inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu:
 - 5.4.4. rešpektovať vyhlásené ochranné pásma nehnuteľných kultúrnych pamiatok: Bzovík - Kláštor premonštrátov a kostol sv. Štefana
- 5.7 Zabezpečiť ochranu evidovaných a výskumom potvrdených archeologických nálezísk a lokalít, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.13 Zabezpečiť ochranu a obnovu objektov pamiatkového fondu vo voľnej krajine (objektov hradov, kaštieľov a ich ruín) pri zachovaní ich pamiatkových hodnôt ako súhrnu významných historických, krajinných, spoločenských, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných, alebo umelecko-remeselných hodnôt. Vytvárať podmienky pre obnovu pamätihodností miest a obcí vo voľnej krajine ako nenahraditeľných prvkov pre zachovanie cieľovej kvality krajiny a historických panorám v krajine v súlade s Európskym dohovorom o krajine,
- 5.14 Rešpektovať a zachovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.15 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia územia kraja.
- 5.16 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.
- 5.18 V súlade s platnou legislatívou rešpektovať v podrobnejších dokumentáciách miest a obcí na území Banskobystrického kraja zásady ochrany pamiatkových

rezervácií, pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a areálov národných kultúrnych pamiatok a ich ochranných pásiem, na zachovanie, údržbu a regeneráciu: historického pôdorysu a parcelácie, objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, morfológie terénu archeologických nálezísk a ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.20.3 rekonštruovať cestu II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, Stará Huta – Podkriváň a Kriváň - Kokava nad Rimavicou - Hnúšťa - Jelšava - hranica Košického kraja s prerušením ťahu v priestore Senohrad - Stará Huta (Lešť)
- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.3.2 rešpektovať areály, zariadenia a ochranné pásma letísk, heliportov, letísk pre letecké práce a ich ochranných leteckých pozemných a zabezpečovacích zariadení, na území Banskobystrického samosprávneho kraja,
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy
- 6.9.4 podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.1 rezervovať priestor pre výhľadový hlavný prívod pitnej vody a súvisiace stavby pre jednotlivé oblastné a skupinové vodovody Stredoslovenskej a Východoslovenskej vodárenskej sústavy,
- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.8. vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkových povodiach Hrona, Ipľa a Slanej; úpravy na vodných tokoch realizovať tak, aby neboli dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou,
- 7.1.9. rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí,
- 7.1.10. zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd), a to prioritne kanalizačné systémy, alebo ich časti prekrývajúce sa s aglomeráciami na plnenie záväzkov nad 10 000 EO a nad 2 000 EO, výstavbu čistiarní odpadových vôd (ČOV) v kanalizačných systémoch do 2 000 EO v

prípadoch ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % a kanalizačné systémy do 2 000 EO nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd. Ostatné kanalizačné systémy (obce) riešiť priebežne,

- 7.1.12 v súlade s Vodným plánom Slovenska zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území, prednostne realizovať zmeny súčasnej krajiny štruktúry a krajiny pokrývky s cieľom zníženia povrchového odtoku z územia, identifikovať a eliminovať plochy, ktoré sú potenciálne najviac náchylné na povodne a najviac sústreďujú zvýšený povrchový odtok,
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.1.14 akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,
- 7.1.15 rešpektovať Vodný plán Slovenska, základných nástrojov na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v správnych územiach povodí (čiastkových povodí Hron, Ipeľ, Slaná). V súlade s Vodným plánom Slovenska vytvárať územno-technické predpoklady na:
 - ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení,
 - úpravu odtokových pomerov, ktoré spomalia odtok vôd do vodných tokov, zvýšia retenčnú kapacitu územia,
 - úpravu vodných tokov, ich nevyhnutnú opravu a údržbu, prípadne ich revitalizáciu
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.1. prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,
- 7.3.2 ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje energie,

- 7.3.3 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov,
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.4.2 rezervovať priestor pre výhľadové trasy diaľkových optických káblov DOK a DON
- 7.5 Návrh nových zariadení technickej infraštruktúry pokiaľ je to priestorovo možné, realizovať mimo pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, v súlade so zásadami ich ochrany v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 7.6.2 v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov a na kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov,

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.1 Podpora realizácie národných, regionálnych a lokálnych programov zameraných na znižovanie produkcie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ich podrobné rozpracovanie a realizácia v podmienkach Banskobystrického kraja, realizovať a implementovať všetky environmentálne programy a následne ich premietnuť do dokumentácii na nižších úrovniach.
- 9.2 Plniť opatrenia vyplývajúce zo schválených programov na zlepšenie kvality ovzdušia a akčných plánov na zlepšenie kvality ovzdušia v oblastiach riadenia kvality ovzdušia Banskobystrického kraja a opatrenia vyplývajúce zo strategických rozvojových dokumentov kraja.
- 9.3. Ochranu vôd realizovať v zmysle platnej legislatívy ako:
 - 9.3.3 ochranu vodárenských zdrojov,
- 9.7 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.8 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika.

- 9.9 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

V oblasti zariadení civilnej ochrany

- 12.1. V záujme plnenia úloh a opatrení civilnej ochrany obyvateľstva v oblastiach sídelného rozvoja a priemyselných parkov rešpektovať povinnosť výstavby ochranných stavieb pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v súlade s platnou legislatívou,
- 12.2. Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

Verejnoprospešné stavby:

- 1.21.4 cesta II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, Stará Huta - Podkriváň a Kriváň - Kokava nad Rimavicou - Hnúšťa - Jelšava - hranica Košického kraja s prerušením ťahu v priestore Senohrad - Stará Huta (Lešť), rekonštrukcia cesty,
- 7.84 Ostatné stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny a spriechopením tokov pre zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity,
- 10.2 rezervovanie priestorov pre výhľadové trasy diaľkových optických káblov (DOK, DON)

2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

Obec Bzovík patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Krupina a Banskobystrického kraja. Okres Krupina má rozlohu 584,9 km² a 21 517 obyvateľov (podľa SODB 2021). Vznikol odčlenením z pôvodného „veľkého“ okresu Zvolen po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Obec je situovaná v centrálnej časti okresu a od okresného mesta Krupina (9 628 obyv.) je vzdialená 6 km. Najbližšími mestami s viac ako 20 000 obyvateľmi sú Zvolen (35 km, 40 637 obyv.) a Banská Bystrica (58 km, 76 018 obyv.). Krupina je spádovým mestom pre obyvateľov ostatných obcí okresu z hľadiska dochádzky za základnou občianskou vybavenosťou. Vyššiu občiansku vybavenosť (administratíva, školstvo, zdravotníctvo) a bohatšiu ponuku pracovných príležitostí poskytujú väčšie mestá Zvolen a Banská Bystrica.

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) v znení zmien a doplnkov leží obec Bzovík na okraji územia ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu.

Súčasne leží pri krupinskej rozvojovej osi, ktorá je definovaná ako rozvojová os tretieho stupňa.

Obec Bzovík patrí medzi stredne veľké obce s počtom obyvateľov 1116 k 31. 12. 2022. V minulosti (70.–80. roky 20. storočia) bola klasifikovaná ako stredisko miestneho významu. Spádové územie obce Bzovík pozostávalo z veľkého počtu malých obcí juhovýchodnej časti okresu. Z hľadiska riešenia záujmového územia v územnom pláne obce Bzovík bolo relevantné naznačenie väzieb najmä na najbližšie sídla – najmä na mesto Krupina, ktoré sú významné aj z hľadiska riešenia nadväznosti verejného technického a dopravného vybavenia. Naznačené bolo aj pokračovanie cyklotrás presahujúcich hranice katastrálneho územia obce Bzovík.

Z hľadiska riešenia širších vzťahov bolo okrem rešpektovania záväzných regulatívov nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (podľa predchádzajúcej kapitoly) potrebné rešpektovať a zohľadniť územnotechnické a ostatné podklady v zmysle §7 a 7a stavebného zákona, ako sú najmä strategické dokumenty samosprávneho kraja: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023, Stratégia adaptácie Banskobystrického samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja, Kostrová sieť cyklistických komunikácií Banskobystrického samosprávneho kraja, Koncepcia rozvoja školstva, zdravotníctva a sociálnych služieb a Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia až do vzniku I. ČSR miestna populácia stagnovala na úrovni pod 500 obyvateľmi. Od tohto obdobia počet obyvateľov obce kontinuálne rastie, s výnimkou obdobia záveru II. svetovej vojny. Rast počtu obyvateľov sa nezastavil ani v časoch uplatňovania strediskovej sústavy osídlenia, nakoľko obec Bzovík ako stredisko miestneho významu získavala populáciu z rozsiahleho záujmového územia nestrediskových a vyľudňujúcich sa obcí. V súčasnosti počet obyvateľov obce presahuje úroveň 1100 obyvateľov a pohybuje sa na úrovni historických maxím. Za posledných 100 rokov teda počet obyvateľov vzrástol takmer 2,5 násobne (z 463 obyvateľov v roku 1921 na

1129 obyvateľov v roku 2021). V poslednej dekáde dochádza k istej stagnácii, pričom maximálny počet obyvateľov obec dosiahla v roku 2020 (1172 obyv.).

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	447
1880	423
1890	454
1900	511
1910	501
1921	463
1930	537
1940	594
1948	562
1961	722
1970	743
1980	773
1991	891
2001	982
2011	1103
2021	1129

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, SODB

K miernemu prírastku počtu obyvateľov v posledných rokoch dochádza najmä v dôsledku prirodzeného prírastku. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2013 – 2022 bol pomer narodených a zomrelých 138 : 96. Migračná bilancia obce bola v sledovanom období neutrálna – do obce sa prisťahovalo 174 obyvateľov, vysťahovalo sa 185 obyvateľov. Obec by však mohla v budúcnosti profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najsilnejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval hodnotu 146. Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o výrazne progresívny typ populácie. V roku 2011 tento ukazovateľ dokonca dosahoval ešte priaznivejšiu hodnotu 247.

V budúcnosti do roku 2040 prognózujeme pokračovanie rastu počtu obyvateľov k úrovni okolo 1300 – 1400 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia. Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	SODB 2011	SODB 2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1103	1129
z toho muži	558	570
z toho ženy	545	559
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	237	215
Počet obyvateľov v produktívnom veku	770	767
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	96	147

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomretých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2013	14	21	26	23	1145
2014	12	14	27	28	1148
2015	5	14	18	21	1144
2016	6	14	27	25	1137
2017	11	11	42	50	1149
2018	12	23	23	20	1144
2019	15	15	44	29	1165
2020	13	15	47	19	1172
2021	18	19	57	28	1121
2022	18	4	44	35	1116
Spolu	124	150	355	278	

Zdroj: ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2021 tvoria 96,4% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Podľa Atlasu rómskych komunit z roku 2019 bol podiel etnických Rómov 15,9%, pričom k rómskej národnosti sa v roku 2021 hlásilo len 3,2% obyvateľov.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 76,4% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty - bez vyznania bolo len 16,4% obyvateľov.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	rómska	iná	nezistená
	1082	36	4	7

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkiev	evanjelická cirkiev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	863	49	25	185	7

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Podiel pracujúcich (okrem dôchodcov) predstavuje 36,8%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytoval poľnohospodársky podnik, ktorý výrazne zredukoval svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore.

V obci je vytvorených do 100 pracovných miest, vo výrobe i v službách. Z obce Bzovík odchádza za prácou a štúdiom do okolitých sídiel 349 obyvateľov, do obce naopak dochádza až 228 osôb, najmä žiakov. Cieľovými miestami dochádzky za prácou je najmä Krupina, Zvolen. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab. Ekonomická aktivita obyvateľov

pracujúci (okrem dôchodcov)	415
pracujúci dôchodcovia	41
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	18
nezamestnaní	70
študenti stredných a vysokých škôl	81
osoby v domácnosti	89
dôchodcovia	191
prijemcovia kapitál. príjmov	0
iná a nezistená	4
deti do 16 rokov	220

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Navrhované riešenie počíta s revitalizáciou existujúcich výrobných areálov a rozšírením areálu autodopravy a nepoľnohospodárskej výroby. Vo výrobných prevádzkach potom môžu vzniknúť nové pracovné miesta. Predpokladá sa tiež, že nové pracovné miesta budú vznikať hlavne v službách, v menšej miere aj oživením drobnej remeselnej výroby a

podnikateľských aktivít. Tieto aktivity navrhované riešenie v regulatívoch funkčného využitia umožňuje, no presný počet nových pracovných miest nie je možné vyčíslieť. Predpokladá sa naďalej vysoký podiel odchádzajúcich za prácou z obce do okolitých miest.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Kompozičné osi sú dané geomorfologickými pomermi. Hlavnú kompozičnú os reprezentuje dolina Čekovského potoka. Vznikla tak zástavba potočnej radovej dediny, pôvodne s kamennými alebo hlinenými prízemnými trojpriestorovými domami, orientovanými dvojsovou fasádou so štítom a s polvalbou do ulice. Kompozičná os je zjavná aj v pôdorysnom tvare, ktorý je pretiahnutý v smere tejto osi. Neskôr sa vyvinula aj bočná uličná sieť v podobe paralelných ulíc. Za sekundárnu kompozičnú os možno považovať priečnu os, kolmú na hlavnú kompozičnú os. Reprezentuje ju cesta II/526, ktorá zabezpečuje spojenie s mestom Krupina a ďalšími obcami Krupinskej planiny. Na krížení uvedených kompozičných osí sa sformoval hlavný ťažiskový priestor. Vyznačuje ho dominantna kostola na miernom návrší na jednej strane a námestie s novodobou dominantou obecného úradu v dolinke na druhej strane. Kompozičným vyvrcholením hlavnej osi je komplex kláštora, ktorý je pilierom identity obce. Vďaka vyvýšenej polohe je významnou dominantou obce, výrazne sa uplatňujúcou sa v priehľadoch, siluete a panoráme obce. Ako dominanty sú z východnej strany obce vnímané viacpodlažné bytové domy a hospodárske stavby rozsiahleho areálu družstva.

V urbanisticko-architektonickej štruktúre obce sa čiastočne zachovali objekty tradičnej ľudovej architektúry zo začiatku 20. storočia - zväčša jednopodlažné domy s pozdĺžnym radením priestorov za sebou. Od 2. polovice 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse s rôznymi typmi striech (sedlovými, stanovými a neskôr i plochými strechami).

Okrem sústredenej zástavby jadrovej obce sa v katastrálnom území obce nachádza rozptýlené laznícke osídlenie. Tradičné historické a krajinárske štruktúry rozptýleného lazníckeho osídlenia sú v návrhu rešpektované a nepočíta sa tu s novou výstavbou, s výnimkou prepojenia súvisle urbanizovaného územia so zástavbou Starého majera a Nového majera.

Lokalizáciou navrhovanej zástavby sa rozvinie priestorové pôsobenie hlavnej kompozičnej osi i sekundárnej kompozičnej osi. Zástavba nadviaže na existujúcu kompozično-organizačnú osnovu obce a nová uličná sieť sa vhodne zokruhuje s existujúcou uličnou sieťou. Rozširovanie obytného územia je potrebné realizovať postupne tak, aby nevznikali

samostatné enklávy mimo zastavaného územia. Za účelom zvýšenia kompaktnosti pôdorysu obce sú vyznačené výhľadové plochy pre zástavbu.

Zvýšenie kompaktnosti zástavby a tým aj efektivity využitia zastavaného územia možno dosiahnuť výstavbou na voľných prielukách v uličnej fronte. Vznikne tak kontinuálny uličný priestor, čo bude prospešné aj z hľadiska dotvorenia kompozičnej štruktúry. Pri zástavbe prieluk a rozvojových plôch je potrebné dodržať založenú uličnú a stavebnú čiaru, zladiť architektonické riešenie stavieb (tvar striech, podlažnosť a pod.) s okolitými stavbami.

Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby, jej konzistentnosti a urbanistickej mierky jednotlivých objektov, ako aj priestorového pôsobenia historickej dominanty kláštora je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre každý priestorovo-funkčný celok.

Na prekrytie domov sa odporúčajú sedlové strechy, prípadne valbové, polvalbové a stanové strechy, so sklonom od 35° do 45°. Neodporúčajú sa ploché, pultové a manzardové strechy. Použité by mali byť tradičné materiály striech. V lokalitách (rozvojových plochách) južne od kostola a v rozptýlenom osídlení sú prípustné len jednopodlažné stavby zastrešené sedlovou, valbovou, prípadne pultovou strechou. Nové konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany v obytnom a zmiešanom území vyššie ako 1,5 m môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Samostatne stojace rodinné domy s jednou bytovou jednotkou sa majú umiestňovať na stavebných pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m².

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované limity prírodného charakteru (geomorfologické pomery, vodné toky s inundačným územím, zosuvy, krajinná zeleň), ako aj územnotechnické limity (predovšetkým cestná infraštruktúra, siete technickej infraštruktúry).

Žiaduce je uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie ťažiskového priestoru centrálnej časti obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch.

2.5.2 Konceptia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia,

trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Hlavným pilierom a nositeľom identity obce Bzovík je kláštor. Uplatňuje sa ako hlavná dominanta v pohľadoch a panorámach.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a vidných priestorov. Reliéf je mierne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyššie položených častí Krupinskej planiny, keďže tieto polohy sú nezalesnené, sú atraktívne pohľady na samotnú obec Bzovík, ako aj na okolité lazy a sídla. V širšom okolí je viditeľná silueta pohoria Štiavnických vrchov s krajinnou dominantou vrchu Sitno.

Strmšie svahy sú pokryté lesnými porastmi s rôznorodou drevinovou skladbou a sú preto atraktívnejšie ako lesné monokultúry. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytujú pasienky s rozptýleným laznickým osídlením. Krajínarsky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú trvalé trávne porasty, drevinová vegetácia, sady a rozptýlené osídlenie.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru, ako aj kaštieľa. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje orná pôda. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne – ide len o vedenia VN 22 kV a rozsiahly hospodársky dvor družstva. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety výškových objektov a technických zariadení.

Pri návrhu rozvoja obce boli rešpektované princípy krajnotvorby, prírodnej morfológie a priehľadov do krajiny (s vylúčením sólo objektov v krajine). V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. Odporúča sa revitalizácia verejnej zelene v centre obce. V rámci revitalizácie je potrebné dosadiť vhodné dreviny a výrazne nerozširovať podiel spevnených plôch. Odporúča sa tiež vylúčiť (odstrániť) ihličnany v zástavbe obce. Ako nezastavateľné plochy je tu potrebné rešpektovať plochy verejnej zelene. V navrhovaných obytných uliciach vyššieho významu sa počíta s výsadbou líniovej (alejovej) zelene. Podiel zelene by mal v obytnom území dosiahnuť aspoň 30%.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické pamiatky sú odrazom stáročného vývoja obce. Vyvinutá obec je písomne doložená od roku 1135, keď tu Lampert z rodu Hunt-Poznanovcov založil cisterciátske opátstvo. Donáciou v roku 1156 sa stalo strediskom feudálneho panstva

Bzovík a postupne najväčším panstvom v Hontianskej župe, ku ktorej patrili obce Baďan, Bory, Čekovce, Čelovce, Mladonice, Baďín, Moravce, Hrušov, Jalšovík, Kamenné Kosihy, Kozí Vrbovok, Lackov, Litava, Príbelce, Selce, Senohrad, Sucháň, Trpín, Uňatín, Zemiansky Vrbovok a iné. Do roku 1181 cisterciátov vystriedali premonštráti a v obci založili prepošstvo. Obec sa stala trhovým a jarmočným centrom a vyvíjala sa ako zemepanské mestečko. V erbe malo sv. Štefana. V roku 1433 obec i prepošstvo zničili husiti, v polovici 15. storočia veliteľia hradu Krupina, ktorí si nárokovali vlastníctvo panstva. V rokoch 1530 – 1567 sa prepošstva a panstva zmocnil Žigmund Balassa a prebudoval ho na protitureckú pevnosť, po ňom ho do roku 1658 ovládali Fánchyovci, od roku 1678 pripadlo jezuitom, po zrušení rehole ostrihomskému semináru. V rokoch 1599 – 1646 sa v obci konali župné zhromaždenia. V roku 1715 mala obec 26 domácností, v roku 1828 mala 80 domov a 456 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom.

Riešené územie ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. V katastrálnom území Bzovík sa nachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktoré je potrebné rešpektovať, zachovať, vhodne prezentovať:

- kláštor premonštrátov (Hrad Bzovík), č. ÚZPF 1084/1-3, románsky, z rokov 1125-1131, v rokoch 1433 – 1446 prestavaný a doplnený novým kláštorným krídlom, v rokoch 1530 – 1546 celý objekt zmenený na goticko-renesančnú pevnosť s vonkajším opevnením, nárožnými baštami a vodnou priekopou; budova kostola s vežou bola v 2. svetovej vojne s časťou kláštora ťažko poškodená. NKP pozostáva z pamiatkových objektov 1084/1 – kláštor premonštrátov, 1084/2 – kostol ruina, 1084/3 – múr hradbový.
- kostol sv. Štefana kráľa, č. ÚZPF 1085/1, rímsko-katolícky z roku 1606, neskorogotický, jednolodňový
- stĺp so sochou Panny Márie (Immaculaty), č. ÚZPF 2262/1, z rokov 1740-1750, neskorobarokový (situovaný pri kostole)

Ochranné pásmo (bezprostredné okolie) národnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; 10 m sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok (v zmysle 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov). V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Pamiatkové hodnoty nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky spoluvytvára prostredie, v ktorom sa pamiatka nachádza.

NKP kláštora a kostola má ďalej stanovené ochranné pásmo v zmysle rozhodnutia č. PÚ-06/103-2/1640/LCZ zo dňa 13.02.2006, v ktorom je potrebné rešpektovať regulatívy /podmienky činnosti:

- zachovať dominantnosť NKP kláštora premonštrátov a kostola sv. Štefana, v rámci okolitej zástavby a diaľkových priehľadov na objekty

- zamedziť ďalšej výstavbe na území OP, resp. výstavba malých rodinných domov na území OP je možná len na severnej časti par. č. 1994/1, 1994/5, 12, 8 – len pozdĺž pozdĺž cestnej komunikácie (par. č. 2595/1), za podmienky uvedenej v nasledovnom bode.
- výstavba a akékoľvek stavebné úpravy existujúcich objektov v OP sú prípustné za podmienok: výška objektov nemá presiahnuť úroveň 2 nadzemných podlaží so sedlovou, resp. valbovou strechou, t.j. výška hrebeňa strechy by nemala prekročiť cca 7m v závislosti od situácie v teréne; je vylúčené budovanie veľkoobjemových hmôt a nových konkurenčných dominánt.
- akákoľvek činnosť, úpravy, obnovy a hmotové prestavby zasahujúce do exteriérov existujúcich objektov, terénu a komunikácií situovaných v OP podliehajú vyjadreniu príslušného krajského pamiatkového úradu
- pri stavebnej a inej činnosti, kde sa predpokladá realizácia hĺbkových zemných prác, si vyžiadať od príslušného krajského pamiatkového úradu rozhodnutie o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum
- priebežná údržba ruiny kvôli ochrane a ďalšiemu zachovaniu pamiatky a jej pamiatkových hodnôt
- rešpektovať regulatívny riešenia úprav zelene na území OP: Agrocenózy, lúčne spoločenstvá, záhradky pri domoch a park v areáli kostola – bez zmeny spôsobu využívania. Drevinná vegetácia pri kaštieli na svahoch zemného valu plní svoju stabilizačnú i biologickú funkciu, svojou hmotou však nesmie potláčať hmotu hradu. V niektorých diaľkových pohľadoch stromová vegetácia už teraz bráni pohľadom na hrad. Vzhľadom na nastupujúci agát (*Robinia pseudoaccacia*) hrozí v úplné „utopenie“ hradu vo vegetácii. Agát svojou agresivitou potláča domáce druhy drevín, mení skladbu pôvodných spoločenstiev a zvyšuje nitrifikáciu pôdy, čím umožňuje nástup ruderalných bylenných druhov. Preto treba sledovať odstránenie všetkej stromovej vegetácie zo zemného valu hradu, ako i prístupovej cesty. Výnimkou je len mohutný exemplár duba (*Quercus robur*) v juhovýchodnom cípe zemného valu. V naliehavosti výrubov je na prvom mieste odstránenie všetkých agátov, včítne výmladkov. Rezné rany musia byť začerstva natreté totálnym herbicídum, aby boli umŕtvené i podzemné časti rastliny. V krovinnej etáži má podobnú agresívnu stratégiu baza čierna (*Sambucus nigra*). Výskyt tejto je tiež nutné obmedzovať, aby nepotlačila prirodzené krovinné spoločenstvo *Ligustro-Prunetum*.

Ďalej je potrebné vylúčiť umiestňovanie reklamných pútačov na exponovaných miestach s výhľadom na NKP, ako aj vylúčiť umiestnenie solárnych a fotovoltických prvkov na objekty národných kultúrnych pamiatok.

Potrebné je zachovať charakter zástavby obce a jej typickú panorámu, ako aj pohľady a priehľady na historické dominanty obce – kláštor a kostol. Pri úprave, obnove, prestavbe a dostavbe prieluk, existujúcej historickej zástavby, novostavieb či priestorov rešpektovať, resp. zachovať:

- historický urbanizmus historickej centrálnej časti obce - t.j. pozdĺž hlavnej ulice (od kostola smerom na severovýchod po rázcestie pri objekte č. 99) i rozptýlenej zástavby - pôdorys a parceláciu
- merítko pôvodnej štruktúry zástavby
- uličnú zastavovaciu čiaru (pri novostavbách v staršej/historickej zástavbe), objemovo-priestorové riešenie, zastrešenie sedlovou, valbovou, prípadne pultovou strechou
- vidiecky charakter zástavby; v lokalitách špecifikovaných ako relikty krajinných prvkov zachovať parceláciu a historické terénne úpravy

V katastrálnom území Bzovík sú evidované archeologické nálezy a náleziská:

- historické plužiny s nálezmi stredovekej keramiky
- hospodárske zázemie kláštora nálezy z vrcholného stredoveku
- Pevnosť/kláštor vrátane vonkajších dvoch línií sypaných opevnení
- Ostrý vrch – sídlisko z mladšej alebo neskorej doby kamennej

Okrem toho sa tu nachádzajú predpokladané archeologické náleziská:

- relikv vodného náhonu pôvodne stredovekého kláštorného mlyna
- areál pôvodne stredovekého kláštorného mlyna
- historické, pôvodne stredoveké vinice
- historické jadro obce – stav ku polovici 19. storočia

Z dôvodu existencie archeologických nálezov musia byť na celom riešenom území v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnené podmienky v zmysle stavebného zákona a platnej legislatívy v oblasti pamiatkovej ochrany (v súčasnosti zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, osobitne § 36, ods. 2 a 3).¹

1 V prípade realizácie zemných prác je z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk potrebné ku realizácii každej pripravovanej stavebnej činnosti ako aj rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území vyžiadať si vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica bude posudzovať každý projekt jednotlivo z hľadiska prípustnosti prác a nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum.

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby (regulatív výšky zástavby)
- Maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti)
- Minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch)
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív maximálnej výšky zástavby je vyjadrený maximálnym počtom nadzemných podlaží (NP), resp. v metroch tam, kde sa nedá určiť podlažiami (v prípade výrobných území). Do počtu nadzemných podlaží sa nezapočítava podkrovie a ustupujúce podlažie. Objekty, ktoré v čase schválenia tohto územného plánu a jeho regulatívov, vykazujú vyššiu podlažnosť ako je určené pre príslušný priestorovo-funkčný celok, si túto podlažnosť môžu zachovať aj pri prestavbe a rekonštrukcii, avšak nemôžu túto podlažnosť zvyšovať. Regulatív maximálnej výšky zástavby sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare technických zariadení a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia. Podrobné definície vybraných uvádzaných pojmov sú v kap. 4.2. Maximálna výška zástavby je stanovená pre priestorovo-funkčné celky.

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine súvisiacich pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Podrobné definície vybraných uvádzaných pojmov sú v kap. 4.2.

Minimálny podiel zelene je určený ako minimálne percento zelene (pomer započítateľných plôch zelene, resp. vegetačných plôch k ploche pozemku alebo k skupine súvisiacich pozemkov x 100). Za započítateľné plochy sa považuje zeleň, resp. vegetačné plochy na rastlom teréne, nad podzemnými konštrukciami. Do plôch zelene sa nezapočítavajú zelené strechy a terasy objektov so zeleňou.

Uvedené regulatívy nebolo relevantné stanoviť pre priestorovo-funkčné celky R2, V3.

Tab. Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie prevládajúceho funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálny podiel zastavaných plôch	Minimálny podiel zelene
Obytné územie B1	2 NP 1 NP – len južne od kostola	30 %	30 %
Obytné územie B2	3 NP	35 %	30 %
Zmiešané územie Z1	2 NP	30 %	30 %
Zmiešané územie Z2	1 NP	20 %	50 %
Rekreačné územie R1	1 NP	20 %	75 %
Rekreačné územie R2	N/A	N/A	N/A
Výrobné územie V1	16 m	30 %	30 %
Výrobné územie V2	12 m	30 %	10 %
Výrobné územie V3	N/A	N/A	N/A

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Bzovík primárne plní obytnú funkciu, zastúpené sú aj výrobné funkcie hlavne primárneho sektoru. Súčasnú funkčnú zónovú štruktúru obce v návrhu v zásade rešpektujeme a ďalej rozvíjame. Jednotlivé funkcie sa budú rozvíjať vo vhodnom vzájomnom pomere – navrhované sú rozvojové plochy pre bývanie, výrobu a sklady.

Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových a kompozičných aspektov v maximálnej možnej miere zohľadnené aj ochranné pásma a ďalšie územno-technické limity.

V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci príslušných priestorovo-funkčných celkov s predpokladom lokalizácie zástavby, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Žiaduce je dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Nové rozvojové plochy pre obytnú funkciu sú navrhované v priamej nadväznosti na zastavané územie obce, čo umožňuje plynulo napojiť sa na existujúce dopravné a technické vybavenie. Sú rovnomerne rozložené do viacerých lokalít v zastavanom území obce a po jeho okrajoch. Podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v

navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom v predstihu vybudovaných verejných spevnených ciest, ako aj vybudované technické vybavenie.

Výrobné územie tvoria viaceré areály poľnohospodárskej výroby, areál autodopravy a nepoľnohospodárskej výroby – s predpokladom rozšírenia, ako aj fotovoltické elektrárne.

Rekreačné územie reprezentuje obecný športový areál a historická pamiatka kaštieľa ako špecifický typ rekreačného územia. Rekreačné aktivity sa uskutočňujú aj v tradičných usadlostiach rozptýleného osídlenia.

Určenie prevládajúcich funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich prevládajúcich funkčných území:

- obytné územie
- výrobné územie
- rekreačné územie
- zmiešané územie

Obytné územie sú plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Obytné územie obsahuje aj plochy na občianske vybavenie.

Výrobné územie sú:

- plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach,
- plochy pre priemyselnú výrobu
- plochy pre poľnohospodársku výrobu; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Rekreačné územie obsahuje časti územia obce, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy sú plochy umožňujúce umiestňovanie stavieb a zariadení patriacich k vybaveniu obytných budov a iné stavby,

ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie.

Uvedené definície prevládajúcich funkčných území vychádzajú z ustanovení § 12, ods. 10 – 14 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Tab. Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie
1	1,8880	obytné územie
2	0,9412	obytné územie
3	1,2070	obytné územie
4	1,8980	obytné územie
5	1,6340	obytné územie
6	0,1459	obytné územie
7	1,9940	obytné územie
8	0,2592	obytné územie
9	0,5424	obytné územie
10	0,4025	obytné územie
11	0,4197	výrobné územie
prieluky v ZÚO		obytné územie

Mimo zastavaného územia obce sú navrhované väčšie rozvojové plochy, označené číslom. V zastavanom území obce sú vymedzené prieluky a menšie (zvyškové) voľné plochy bez číselného označenia.

Rozvojové plochy č. 1 – 10 sú určené pre rozšírenie obytného územia, rozvojová plocha č. 11 pre rozšírenie výrobného územia.

Územný plán obce Bzovík nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny. Pre rozsiahlejšie rozvojové plochy sa pred povoľovaním výstavby odporúča vypracovať podrobné štúdie, s komplexným urbanistickým riešením i návrhom regulácie, dopravného a technického vybavenia.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie / územie bez zástavby).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať minimálne 60% funkčných plôch príslušného priestorovo-funkčného celku.

- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení. Obmedzujúce funkčné využívanie môže predstavovať maximálne 40% funkčných plôch príslušného priestorovo-funkčného celku.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorovo-funkčné celky, vymedzené v regulačnom výkrese. Priestorovo-funkčné celky pokrývajú bezo zvyšku celé územie obce a predstavujú ich urbanistické celky (obytné, výrobné, rekreačné a zmiešané územia) a prírodné celky (územia bez zástavby). Regulatívy funkčného využitia sú definované v podobe regulačných listov priestorovo-funkčných celkov.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1, B2

V priestorovo-funkčnom celku B1 sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselno-výrobných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch.

Priestorovo-funkčný celok B2 predstavuje existujúcu a navrhovanú zástavbu bytových domov.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky so zastavanou plochou do 200 m ² ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia	bývanie v bytových domoch poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) – okrem drobného priemyselná výroba skladovanie a logistika občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B2	bývanie v bytových domoch	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné	bývanie v rodinných domoch výroba akéhokoľvek druhu,

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku základné občianske vybavenie – len miestneho významu ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia	vrátane drobnochovu všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie Z1, Z2

Centrálna zóna obce (Z1) má charakter polyfunkčného územia bývania a občianskeho vybavenia, s predpokladom zvyšovania zastúpenia drobných prevádzok občianskeho vybavenia. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov.

V priestorovo-funkčnom celku Z2 sa počíta so zachovaním existujúcich usadlostí s kombinovanou obytnou funkciou, rekreačnou funkciou (vo forme individuálnej chatovej a chalupárskej rekreácie, agroturistiky) a výrobnou funkciou tradičnej poľnohospodárskej malovýroby, na Ambrošovom laze aj so sociálnou vybavenosťou.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	bývanie v rodinných domoch základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, kultúrne zariadenia	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu bývanie v bytových domoch – len v školskom areáli verejná a vyhradená zeleň	výroba akéhokoľvek druhu skladovanie a logistika všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
Z2	bývanie v hospodárskych usadlostiach, resp. rodinných domoch so zastavanou plochou do 200 m ² , vrátane drobnochovu rekreácia individuálna – v hospodárskych usadlostiach a v rekreačných chatkách so zastavanou plochou do 80	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží pre rezidentov) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku prechodné ubytovanie rekreačtov – s kapacitou do 10 lôžok	bývanie v bytových domoch priemyselná výroba (vrátane výrobných služieb) skladovanie a logistika živočíšna výroba - veľkochov rekreačné zariadenia vyššieho významu technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
	m2	základné občianske vybavenie typu sociálne služby – len na Ambrošovom laze ihriská a oddychové plochy do výmery 500 m2	všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1, R2

V priestorovo-funkčnom celku R1 sa počíta so zachovaním, prípadne modernizáciou existujúceho športového areálu.

Priestorovo-funkčný celok R2 predstavuje kláštor s areálom.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
R1	šport - športové ihriská a zariadenia pre šport	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	všetky ostatné druhy funkčného využitia
R2	rekreácia – v rámci limitov využitia NKP	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku	všetky ostatné druhy funkčného využitia

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1, V2, V3

V priestorovo-funkčnom celku V1 sa počíta s výrobnou funkciou poľnohospodárskej výroby v rámci hospodárskych dvorov, bez predpokladu ďalšieho rozširovania.

Priestorovo-funkčný celok V2 sa využíva pre autodopravu a nepoľnohospodársku výrobu, pričom sa počíta s jeho rozšírením.

V priestorovo-funkčnom celku V3 sa nachádzajú fotovoltické elektrárne.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
V1	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku	bývanie skladovanie a logistika – nadmiestneho

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		nepoľnohospodárska výroba, výrobné služby (vrátane opravárenských, servisných, stavebníckych a komunálnych prevádzok) skladovanie a logistika – miestneho významu komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním vyhradená zeleň (ochranná a areálová)	významu priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
V2	skladovanie a logistika nepoľnohospodárska výroba, výrobné služby	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku	živočišna výroba priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie skladovanie a logistika nadmiestneho významu bývanie šport a rekreácia
V3	fotovoltaické zariadenia	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku poľnohospodárska výroba na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch	všetky ostatné druhy funkčného využitia

Regulácia funkčného využitia pre územie bez zástavby K1, K2, K3

Priestorovo-funkčný celok K1 je zalesnený a využívaný pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Priestorovo-funkčný celok K2 tvorí sídelná zeleň - špeciálna zeleň cintorína.

Priestorovo-funkčný celok K3 je intenzívne poľnohospodársky využívaný – ako orná pôda, trvalé trávne porasty aj ako záhrady (v častiach zastavaného územia, ktoré nie sú určené pre zástavbu). Územie je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre územie bez zástavby

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty, nelesná drevinová vegetácia	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie zariadenia a stavby pre účely lesného hospodárstva	všetky ostatné druhy funkčného využitia
K2	špeciálna zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné a komunálne vybavenie – len nevyhnutné vybavenie	všetky ostatné druhy funkčného využitia
K3	poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry, záhrady) nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu a pre pasterbný chov (drobnochov) hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 50 m ² doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	všetky ostatné druhy funkčného využitia

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.7.1 Návrh riešenia bývania

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí zväčša tradičná zástavba rodinných domov. Početne sú zastúpené bytové domy.

V obci je podľa SODB 2021 311 bytov, z toho 236 trvalo obývaných, 255 domov, z toho 220 rodinných domov (t.j. 93% z domového fondu), 10 bytových domov a 12 ostatných budov na bývanie. Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 obývaný byt na trvalý pobyt) dosahuje podľa SODB 2021 veľmi vysokú hodnotu až 4,78 a výrazne preyšuje priemer SR a priemer za okres Krupina.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 24,1% (75 bytov podľa SODB 2021) z celkového počtu bytov a je podstatne nižší ako okresný priemer (31,4%). Jednou z hlavných príčin neobývanosti je využitie voľného bytového fondu pre rekreačné účely ako chalupy. Nižšia miera neobývanosti svedčí o značnom záujme o bývanie v obci.

Tab.: Štruktúra bytového fondu

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 obytných miestností	6+ obytných miestností	nezistené
26	45	93	74	36	36	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do r. 1945	1946 - 1980	1981 - 2000	2001 - 2010	2011 - 2015	Po r. 2016	nezistené
53	138	48	8	4	3	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Vzhľadom k veľmi vysokej obložnosti bytov možno v budúcnosti očakávať zvýšenie záujmu o novú bytovú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov. Tieto skutočnosti kladú značné nároky na riešenie obytnej funkcie. Ďalší nárast počtu obyvateľov obce je reálny len v prípade realizácie výstavby nových bytov.

Bolo preto nutné vymedziť nové plochy pre výstavbu, ako aj identifikovať voľné prieluky v existujúcej zástavbe. Nové plochy pre obytnú funkciu sú rozložené do viacerých lokalít v zastavanom území obce a po jeho okrajoch. Mimo zastavaného územia obce sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 – 10 so súhrnnou kapacitou 79 b.j. Okrem toho boli v rozptyle identifikované viaceré jednotlivé prieluky v uličnej zástavbe alebo v zadných častiach záhrad (bez číselného označenia).

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli indikatívne rozdelené do dvoch etáp výstavby – I. etapa do r. 2035, II. etapa do r. 2040, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. Realizácia výstavby vo väčšine rozvojových plôch a prieluk sa predpokladá v I. etape, v prípade rozvojových plôch č. 4, 7 a niektorých prieluk sa predpokladá výstavba v II. etape. Naznačené sú aj možnosti výhľadového pokračovania výstavby.

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 101 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 3,90. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu trvale obývaných bytov a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(236 + 101) \times 3,9 = 1314$.

Prírastok bytového fondu podľa rozvojových plôch a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab. Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	13	I.
2	8	I.
3	13	I.
4	15	II.
5	9	I.
6	1	I.
7	14	II.
8	2	I.
9	2	I.
10	2	I.
prieluky obec	5	I.+II.
prieluka obec – byt. dom	12	I.
prieluky Majer	5	II.
Spolu	101	

2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Väčšina zariadení občianskej vybavenosti je situovaná v hlavnom uzlovom priestore pri ceste II/526.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentujú vzdelávacie zariadenia (základná škola, materská škola), obecný úrad s kultúrnym domom, knižnica, zdravotné stredisko, kostol, farský úrad, cintorín (nemá určené ochranné pásmo vo VZN obce). Zdravotné stredisko tvorí ambulancia lekára pre dospelých a ambulancia pediatra, lekárne. Na Ambrošovom laze je zariadenie (útulok) Dobrý pastier, poskytujúce sociálne služby ľuďom v núdzi. Pre zariadenie sociálnych služieb je vhodné využiť budovu bývalého obecného úradu (pri cintoríne). Odporúčame tiež uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry.

Základná škola je plnoorganizovaná (pre 1-9. ročník). Súčasťou ZŠ s MŠ je aj zariadenie školského stravovania (ZŠS / školská jedáleň) a telocvičňa. V novej nadstavbe nad ZŠ sa nachádza materská škola. ZŠ má kapacitu 14 tried. ZŠ a MŠ navštevujú aj deti z okolitých obcí. Do školského obvodu Bzovík patria aj obce Uňatín, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Trpín, Zemiansky Vrbovok, Dolné Mladonice, Čekovce a pre žiakov II. stupňa aj obce Horný Badín, Dolný Badín, Selce, Čabradský Vrbovok, Drienovo. ZŠ v súčasnosti (k 15. 10. 2023)

navštevuje 243 žiakov, MŠ 41 detí. Kapacity vzdelávacích zariadení je potrebné koordinovať s rozširovaním obytného územia.

Z komerčnej občianskej vybavenosti sú v obci predajne potravín a rozličného tovaru (vrátane supermarketu), pohostinské zariadenie, pošta, drobné služby pre obyvateľstvo (kaderníctvo, kvetinárstvo). Ostatné zariadenia nekomerčnej i komerčnej občianskej vybavenosti sú dobre dostupné v Krupine. Rast počtu obyvateľov obce by mal generovať dopyt po službách a maloobchode. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je vhodné lokalizovať predovšetkým do centrálnej časti obce. Toto územie má najväčší potenciál transformácie na polyfunkčné (zmiešané) územie a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce. Centrálnu zónu obce vymedzujeme v rozsahu podľa grafickej časti.

Žiaduce je podporiť vznik drobných prevádzok obchodu a služieb aj v navrhovanej zástavbe. Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

2.7.3 Návrh riešenia výroby

V rámci produkčných aktivít v riešenom území prevláda poľnohospodárska výroba. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje Roľnícke družstvo Bzovík, ktoré hospodári aj v okolitých obciach. Hospodársky dvor má východne od obce, pričom z väčšej časti spadá už do k.ú. Horný Jalšovník. V rámci hospodárskeho dvora je lokalizovaná bioplynová stanica. Ďalší hospodársky dvor je na severnom okraji obce. Odporúčame využiť ich priestorové rezervy bez ďalšieho rozširovania.

Priemyselné podniky sa v obci nenachádzajú. Výrobno-remeselné aktivity v malom rozsahu prevádzkujú aj živnostníci. V samostatnom areáli mimo zastavaného územia obce je autoopravovňa a areál autodopravy (Demitrans). Navrhujeme jeho rozšírenie o rozvojovú plochu č. 11.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia B1. Podmienkou je maximálna zastavaná plocha objektu 200 m². V centrálnej zóne obce sú takéto prevádzky neprípustné.

Vo vidieckych obciach má tradične veľký význam drobných hospodárskych zvierat v prídomových hospodárstvach. Regulačné podmienky v obytnom území B1 drobných zvierat povoľujú v limitovanom rozsahu - len pre osobnú potrebu, pri dodržaní minimálnej vzdialenosti novej stavby pre drobných zvierat od obytnej budovy 10 m a za predpokladu, že to

umožňujú veterinárne a hygienické predpisy. V centrálnej časti obce, osobitne v susedstve zariadení občianskeho vybavenia, nie je vhodné realizovať drobnochov.

2.7.4 Návrh riešenia rekreácie

Podľa nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN VÚC) je okolie obce Bzovík definované ako rekreačný priestor. Obec má značný potenciál rozvoja cestovného ruchu, najmä poznávacieho turizmu (vo väzbe na kláštor), ako aj agroturistiky a cykloturistiky. Areál kláštora je preto definovaný ako rekreačné územie a rekreácia je prípustným funkčným využívaním aj v zmiešanom území rozptýleného osídlenia.

Okrajom riešeného územia je vedená značková pešia turistická trasa Krupina – Čabradský Vrbovok (modrá značka). Vyznačená je Hontianska cyklomagistrála s cieľom pri kláštore a známe sú aj viaceré neznačkové cyklotrasy.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom a viacúčelovým ihriskom, detské ihriská.

Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov odporúčame zachovanie a revitalizáciu existujúcich plôch verejnej zelene, ako aj lesného porastu v kontakte so zastavaným územím obce. V obytnom území a jeho navrhovanom rozšírení je potrebné dobudovať oddychové priestranstvá s verejnou zeleňou, detskými ihriskami a športovými prvkami.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia obce stanovenou k 1. 1. 1990.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Bzovík zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- skutočne zastavané územie obce (podľa navrhovanej hranice zastavaného územia obce)
- navrhované rozvojové plochy mimo zastavaného územia obce č. 1 – 10 (podľa navrhovanej hranice zastavaného územia obce)

Rozvojová plocha č. 11, určená pre rozšírenie výrobného areálu, ktorý nie je súčasťou zastavaného územia, sa preto nenavrhuje zaradiť do zastavaného územia obce. Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Bzovík.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo hraníc súvisle zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – 25 m od osi vozovky
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):

- vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov) – vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách potrubia vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,8 m
 - nad priemerom potrubia 500 mm – 3,0 m

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, lesa, cintorína, hygienické, pamiatkové)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodných tokov od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne. Minimálna šírka ochranného pásma je stanovená na 4,0 m od brehovej čiary pre vodné toky so šírkou koryta medzi brehovými čiarami do 10 m; 6,0 m pri šírke koryta 10 – 50 m a 10,0 m pri jeho šírke nad 50 m. V ochrannom pásme nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb a zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky - v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej a návodnej päty hrádze pri vodohospodársky významnom vodnom toku Krupinica a pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary (v zmysle § 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby (v zmysle STN 756401, STN 756402 a zákona č.

442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov)

- ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky kláštora a kostola v zmysle rozhodnutia č. PÚ-06/103-2/1640/LCZ zo dňa 13.02.2006

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

Ulice v zastavanom území obce sú pokryté verejným vodovodom. Je tu hasičská zbrojnica s primeraným vybavením a organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Krupine. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazd do 1 min., dojazd je podľa podmienok na pozemných komunikáciách.

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách a pri rekonštrukcii existujúcich vodovodov, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Verejný vodovod nie je primárnym zdrojom požiarnej vody, pitná voda však byť môže použitá aj v prípade požiaru, pokiaľ bude vo verejnom vodovode dostatočný tlak a množstvo vody. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované cesty v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Návrh riešenia záujmov ochrany pred povodňami

Okrajom riešeného územia tečie vodohospodársky významný tok Krupinica. Pre tok Krupinica sú v mapách povodňového ohrozenia určené záplavové čiary. Zastavaným územím obce Bzovík tečie len Čekovský potok, ktorý zastavané územie povodňami

výraznejšie neohrozuje. Ostatné drobné vodné toky (Jalšovík, Briáč) tečú v značnej vzdialenosti od existujúcej zástavby.

Mimo zastavaného územia obce je potrebné realizovať opatrenia na spomalenie odvedenia povrchových vôd, vylúčiť významné zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich a realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku, bez zvýšenia odtoku a zhoršenia kvality vody v recipiente (podrobnejšie v kapitolách 2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie a 2.12.2 Vodné hospodárstvo – odvádzanie dažďových vôd). Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov tokov.

Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je nevyhnutné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Všetky križovania miestnych ciest a inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a odsúhlasené správcom vodných tokov. Nové miestne cesty, križujúce vodné toky, nenavrhujeme.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny znení neskorších predpisov. Nie sú tu evidované významné mokrade ani chránené stromy.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Riešené územie sa v rámci okresu Krupina vyznačuje priemernou ekologickou stabilitou. Priestor ekologicky stabilný tvorí 22% územia, 35% pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný a 43% na priestor ekologicky nestabilný.

V rámci krajinnoekologického plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení (ÚSES), z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane pôvodného RÚSES okresu Zvolen (1995). Podľa tohto dokumentu do riešeného územia zasahuje biokoridor regionálneho významu. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. V roku 2020 bol vypracovaný nový RÚSES okresu Krupina.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja do riešeného územia nezasahuje žiadne biocentrum nadregionálneho ani regionálneho významu. Bolo preto potrebné navrhnúť biocentrá miestneho významu. Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné biocentrá, ktoré spĺňajú uvedené kritériá:

- **MBc Nad Mlynom** – biocentrum miestneho významu je navrhnuté na zalesnenom svahu nad lokalitou Bzovický mlyn, na styku biokoridorov RBk Vodný tok Krupinica a MBk Briač.
- **MBc Bzovicka vinica** – biocentrum miestneho významu je navrhnuté na zalesnenom svahu Bzovicka vinica, nad údolím toku Briač.
- **MBc Kukučka** – biocentrum predstavujú trvalé trávne porasty medzi Čekovským potokom a súvislým lesným porastom. Biocentrum je plne funkčné, potrebné je však obmedziť intenzitu obhospodarovania trávnych porastov.
- **MBc Pri Lalíkovom laze** – biocentrum tvorí mozaika lesných porastov a trvalých trávnych porastov na svahu nad tokom Jalšovíka, ktorý plní funkciu biokoridoru miestneho významu. Biocentrum je plne funkčné.
- **MBc Lúky pri Čekovskom potoku** – biocentrum tvoria trvalé trávne porasty s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou. Na kostru ÚSES je pripojené prostredníctvom MBk Čekovský potok. Biocentrum je plne funkčné.

- **MBc Pri Jalšovíku** – biocentrum tvorí lesný porast na strmšom svahu nad tokom Jalšovíka, ktorý plní funkciu biokoridoru miestneho významu. Biocentrum je plne funkčné.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Banskobystrického kraja bol prevzatý návrh biokoridoru regionálneho významu:

- **RBk 5/10 Vodný tok Krupinica** – hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu, prebiehajúci po toku Krupinice. Výrazným stresovým javom je koridor cesty I/66 a železnice. Celý biokoridor má dĺžku 29,3 km a šírku 150 – 800 m. Medzi železničnou stanicou Babiná a Krupinou je úzke údolie modelované Krupinicou s pásmi aluviálnych, miestami i svahových lúk. Najmä pozdĺž cesty, sú to pásy drevín a súvislé krovinové formácie. Tok sprevádzajú aluviálne lúky a brehové porasty vrúb a jelše lepkavej. Biokoridor je charakterizovaný už zriedkavými pôvodnými brehovými porastmi a aluviálnymi lúkami. V novom neschválenom RÚSES okresu Krupina (2020) je navrhovaný biokoridor RBk3 Krupinica, ktorý však začína až poniže k.ú. Bzovík (riešeným územím teda neprechádza), pričom sa obchádza zastavané územie mesta Krupina terestrickým biokoridorom.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 20 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku by mal byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné biokoridory:

- **MBk Čekovský potok** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor – jeho funkciu zabezpečuje samotný vodný tok s pobrežnou vegetáciou. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú pomerne dobre vyvinuté. Biokoridor využívajú viaceré skupiny stavovcov – obojživelníky, niektoré vtáky, drobné zemné cicavce. Hlavným stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce, kde je potrebné ponechať existujúci pás ochrannej zelene, prípadne ho posilniť.
- **MBk Briač** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor, ktorého funkciu zabezpečuje vodný tok Briač s pobrežnou vegetáciou. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú dobre vyvinuté. Biokoridor v riešenom úseku tvorí hranicu katastrálnych území Bzovík a Krupina. Je plne funkčný bez významnejších stresových faktorov.
- **MBk Jalšovík** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor, ktorého funkciu zabezpečuje vodný tok Jalšovík s pobrežnou vegetáciou. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú dobre vyvinuté. Biokoridor v riešenom úseku tvorí hranicu katastrálnych území. Je plne funkčný a jediným potenciálnym stresovým faktorom je poľnohospodárska výroba.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne ekologické pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- drobné vodné toky, ktoré nie sú klasifikované ako biokoridory miestneho významu
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami a biokoridormi
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky
- mozaikové štruktúry – trvalé trávne porasty s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou
- remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde
- plochy verejnej zelene v zastavanom území obce (pri kostole)
- plochy krajinársky významnej zelene – trvalých trávnych porastov so solitérnymi drevinami okolo kláštora
- extenzívne obrábané ovocné sady

Ekostabilizačné opatrenia

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity. Hlavne na poľnohospodárskej pôde zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a revitalizovať nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- pred výstavbou na trvalých trávnych porastoch mimo zastavaného územia obce preveriť výskyt chránených biotopov európskeho a národného významu, ako aj chránených druhov rastlín
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou

- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oplateniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Verejné dopravné vybavenie

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Bzovík výhodnú polohu vo vzťahu k nadradeným dopravným koridorom. Leží v bezprostrednej blízkosti významného dopravného koridoru - medzinárodného cestného ťahu E 77, ktorý je súčasťou súhrnnej transeurópskej dopravnej siete, spájajúcej Varšavu s Budapešťou. Reprezentuje ho cesta I. triedy I/66 Zvolen – Krupina – Šahy. Zastavaným územím obce Bzovík prechádza cesta II. triedy II/526 Devičie – Senohrad, ktorá spolu s cestou III/2560 (Bzovík - Krupina) zabezpečuje napojenie na cestu I/66. V zastavanom území obce Bzovík, resp. v jeho blízkosti, sa z cesty II/526 odpájajú viaceré cesty III. triedy: III/2564 (Bzovík - Uňatín), III/2565 (Bzovík – Dolný Jalšovník), III/2566 (Bzovík – Horný Badín - Drienovo), III/2570 (Bzovík – Dolné Mladonice - Senohrad).

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
II/526: 92557 Bzovík – križ s III/2560	422	2913	18	3353
II/526: 92550 križ s III/2560 – križ s I/66	141	488	7	636
II/526: 92560 Bzovík – Senohrad	171	691	15	877
III/2560: 95140	264	2406	16	2686
III/2566: 95400 Bzovík - Drienovo	79	589	4	672

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2022-2023

Na základe TP070 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce (t.j. do roku 2040) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na cestách II. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,48
- na cestách II. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,42
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,40
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,36

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/80 mimo zastavaného územia, ako aj ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v riešenom území nenachádzajú. Najbližšie je železničná trať č. 119 Zvolen – Šahy – Čata, ktorá však riešeným územím neprechádza. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza na Sliači (poskytuje len obmedzené služby).

Navrhované riešenie je v súlade s koncepcnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby (Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030, Rozvojový program priorít verejných prác a i.).

Miestne cesty

Hlavnou osou, z ktorej sa smerom na sever odpaľujú miestne cesty v obci, je prieťah cesty II/526 zastavaným územím obce vo funkčnej triede B2. Miestne cesty sa zaraďujú do funkčnej triedy C3; niektoré kratšie vedľajšie úseky majú charakter upokojených ciest

funkčnej triedy D1. Vytvárajú čiastočne zokruhovanú uličnú sieť, len niektoré úseky sú riešené ako slepé cesty. Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia v zásade vyhovujú. Niektoré úseky ciest však majú nevyhovujúce parametre z hľadiska šírkového usporiadania, kvality povrchového krytu, výskytu nerovností. Existujúce miestne cesty funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upravujú v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych ciest. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Navrhované rozvojové plochy budú dopravne obsluhované navrhovanými miestnymi cestami funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30 a upokojenými cestami funkčnej triedy D1. Prístupová cesta je navrhovaná aj k plánovanej čistiarni odpadových vôd. Pre nové miestne a upokojené cesty je potrebné rezervovať koridor s minimálnou šírkou 9 m (pre obojsmerné cesty), resp. 7,5 m (pre jednosmerné cesty a pre slepé cesty). Trasovanie navrhovaných ciest je možné modifikovať na základe štúdie spracovanej pre celú príslušnú rozvojovú plochu. Naznačené sú tiež výhľadové koridory miestnych ciest pre plochy bývania uvažované v etape výhľad.

Každá obytná stavba musí byť prístupná z verejnej cesty, Preferuje sa zokruhovanie miestnych ciest. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 80 m, ktoré nie je možné, resp. potrebné zokruhovať, by sa mali vybudovať obratiská.

Zoznam navrhovaných ciest je v nasledujúcej tabuľke.

Tab. Celkový prehľad navrhovaných ciest podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka cesty v m
1	C3 – MO 6,5/30	275
2	D1 – MOU	133
	D1 – MOU	68
	D1 – MOU	93
3	D1 – MOU	156
	D1 – MOU	33
4	D1 – MOU	118
	D1 – MOU	179
	D1 – MOU	101
5	C3 – MO 6,5/30	182
7	C3 – MO 6,5/30	167
	D1 – MOU	95
záhrady - sever	D1 – MOU	236
k ČOV	P4,5/30	319

Poľnohospodárske a lesné pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými a lesnými cestami. Sú zväčša nespevnené. Hlavné poľné cesty navrhujeme rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Statická doprava

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Rozsiahla plocha s neorganizovaným parkovaním je pri obecnom úrade, ktorá súčasne slúži ako autobusová stanica. Odporúča sa úprava, resp. reorganizácia tohto priestoru s vyznačením stojísk. Menšie odstavné plochy sú tiež pri bytových domoch, supermarkete, kláštore. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti, športu a rekreácie. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť na vlastnom pozemku a v zmysle požiadaviek STN 73 6110/Z2 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5. Vlastné odstavné plochy budú súčasťou jednotlivých areálov výrobného územia. Okrem parkovacích plôch pre motorové vozidlá je žiaduce zriaďovať aj parkovacie plochy pre bicykle.

Dopravné zariadenia

V obci sa nenachádzajú žiadne iné dopravné zariadenia. Najbližšie čerpace stanice sú v Krupine.

Nemotorová doprava

Chodníky pre chodcov v obci nie sú vybudované, a to ani na prieťahu cesty II/526 zastavaným územím obce. Krátky úsek chodníka je len v parku pri kostole. Na prieťahu cesty II/526 a podľa možností aj na prieťahoch ciest III. triedy zastavaným územím obce a v nových rozvojových plochách pozdĺž navrhovaných ciest funkčnej triedy C3, sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými cestami (zjazdnými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Hontianska cyklomagistrála je sporadicky vyznačená v mapách a cykloturistickým značením po existujúcich cestách z Krupiny až po kláštor Bzovík, kde celá cyklotrasa z Detvy končí. Navrhuje sa dobudovanie cyklotrasy z Krupiny do Bzovíka a ďalej smerom na Senohrad. Pozdĺž cesty II. triedy by bolo žiaduce cyklotrasu riešiť ako dopravne segregovaný cyklistický chodník. Dopravne segregovaný cyklistický chodník by bol vhodný aj pozdĺž cesty III/2560, ktorá predstavuje spojnicu sídiel Krupina a Bzovík. Cyklotrasy v smere na Jalšovík a Horný a Dolný Badín je možné vyznačiť bez potreby segregácie, vzhľadom k nízkym intenzitám dopravy na týchto cestách III. triedy.

Cyklistické komunikácie budú riešené v zmysle STN 73 6110 a TP. Budú slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je zabezpečovaná výlučne autobusovou dopravou S.A.D. Zvolen, a.s. na linkách:

- Krupina – Bzovík – Zemiansky Vrbovok, Viničky rázc. Cerovo – Hrušov
- Krupina – Dolné Mladonice – Horné Mladonice – Senohrad
- Krupina – Drienovo
- Krupina – Uňatín – Čekovce
- Krupina – Litava – Cerovo

Spojenie s okresným mestom zabezpečuje 26 párov spojov v pracovných dňoch. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V riešenom území je spolu 11 autobusových zastávok (bytovky, aut. stanica, ovocná škôlka, zdrav. stredisko, Horný majer, Dolný majer, Vilhanov laz, Očenášov laz, Ambrošov laz, PNZZ, Kučerov laz). Vzhľadom k rozsahu súčasnej a navrhovanej zástavby je požiadavka dostupnosti do vzdialenosti 500 m splnená. Hlavná zastávka v centre obce (autobusová stanica) má potenciál plniť funkciu prestupového uzla hromadnej dopravy v obci Bzovík. Žiaduce je dobudovanie tohto priestoru dopravno-organizačnými a urbanistickými opatreniami. Nové zastávky nie je potrebné navrhnuť.

Na železničnej trati č. 119 Zvolen – Šahy – Čata je síce zastávka Bzovík, táto je však situovaná v k.ú. Krupina a od centra obce Bzovík je vzdialená 4 km.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zdrojom hluku vo vzťahu k zastavanému územiu obce je najmä doprava na ceste II. triedy II/526. Pri ceste II/526 sa mimo zastavaného územia obce nenavrhujú žiadne rozvojové plochy pre výstavbu. Dopady dopravy z ciest III. triedy sú pre nízke intenzity dopravy zanedbateľné.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest je pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy na základe vypracovanej hlukovej štúdie vo vzťahu k pozemnej komunikácii a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. V prípade preukázania

potreby opatrení na elimináciu negatívnych účinkov dopravy je potrebné na ich vykonanie zaviazať investorov. Voči správcovi ciest nebude možné uplatňovať požiadavky na realizáciu protihlukových, prípadne iných opatrení, pretože negatívne účinky dopravy sú v čase realizácie stavieb známe. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž ciest odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou.

Na miestnych cestách, zvlášť pri vzdelávacích zariadeniach, odporúčame zvážiť vhodnosť osadenia spomaľovacích prahov. Prvky upokojujúcej dopravy budú umiestňované na základe podrobnejšej projektovej dokumentácie v súlade s technickými podmienkami TP018.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Stav zásobovania pitnou vodou

V obci Bzovík je vybudovaný verejný vodovod. Je vo vlastníctve Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Banská Bystrica. Dĺžka rozvodnej siete je 9446 m. Rozvodné potrubie v obci je z PVC rúr DN110 a pozostáva z viacerých vetiev. Sú vedené zväčša v krajniciach a zelených pásoch. Prívod vody je z k.ú. Krupina výtlačným potrubím HDPE DN 90 – do vodojemu Bzovík s akumulácnou kapacitou 1x100 m³. Zásobovacie a rozvodné potrubie je z rúr liatinových a HDPE DN 100-150.

Z verejného vodovodu je zásobovaných 85,5% domového fondu (podľa SODB 2021).

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 1116

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $1116 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 150\ 660 \text{ l/deň} = 1,744 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $1116 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 27\ 900 \text{ l/deň} = 0,323 \text{ l/s}$
- Výroba: $30 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 4\ 500 \text{ l/deň} = 0,052 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $183\ 060 \text{ l/deň} = 2,119 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_m = 183\ 060 \times 1,6 = 292\ 896$ l/deň = 3,390 l/s

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 292\ 896 \times 1,8 = 527\ 213$ l/deň = 6,102 l/s

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 183\ 060 \times 365 = 66\ 816\ 900$ l = 66 817 m³

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia: 1314

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn}

- Bývanie: 1314×135 l/osoba/deň = 177 390 l/deň = 2,053 l/s
- Základná občianska vybavenosť: 1314×25 l/osoba/deň = 32 850 l/deň = 0,380 l/s
- Výroba: $40 \times (5+25+120)$ l/zam./deň = 6 000 l/deň = 0,069 l/s
- Priemerná potreba vody spolu: 216 240 l/deň = 2,503 l/s

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 216\ 240 \times 1,6 = 345\ 984$ l/deň = 4,004 l/s

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 345\ 984 \times 1,8 = 622\ 771$ l/deň = 7,208 l/s

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 216\ 240 \times 365 = 78\ 927\ 600$ l = 78 928 m³

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	66 817	78 928
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	2,119	2,503
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	3,390	4,004
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	6,102	7,208

Návrh zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie pre novú zástavbu sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve.

Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom samostatnej projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Pri pripojení navrhovaných rozvojových plôch musí vodovodná sieť tlakovo a kapacitne vyhovovať, čo bude preukazované hydrotechnickými výpočtami v etape projektovej prípravy rozšírenia vodovodu.

Hydromeliorácie

V riešenom území sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. - odvodňovací kanál (evid. č. 5311 077 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1965 o celkovej dĺžke 0,410 km v rámci stavby „OP Devičie“.

Je tu tiež vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom iného vlastníka.

Navrhované riešenie rešpektuje hydromelioračné zariadenia a neobmedzuje ich funkčnosť.

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Splašková kanalizácia je len čiastočne vybudovaná – v novej ulici. Splaškové vody z verejnej kanalizácie sú čistené v čistiarni odpadových vôd. Ostatné časti obce nemajú vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sa zhromažďujú do žúmp rodinných

domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby. Sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťmi.

Na verejnú kanalizáciu je napojených 20,4% domového fondu (podľa SODB 2021).

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	78 928
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,503
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	4,004
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	7,208

Návrh odvádzania a likvidácie splaškových vôd

Systém existujúcej kanalizácie obce sa zachováva. Navrhuje sa odkanalizovanie zvyšnej časti súvisle urbanizovaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia. Rozšírenie kanalizačného systému sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia, podľa potreby doplnená úsekmi výtlačných potrubí. Gravitačné stoky budú vybudované z rúr PVC DN 300. Sú riešené ako vetvový systém.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia PVC DN 150 mm. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíznú šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností.

Splaškové vody z rozšírenej kanalizačnej siete budú čistené v navrhovanej hlavnej čistiarni odpadových vôd (pre 1000 E.O) juhozápadne od obce, pri Čekovskom potoku, ktorý bude aj recipientom vyčistených odpadových vôd. Súčasne bude pre hornú časť obce v I. etape slúžiť čistiareň odpadových vôd na severnom okraji obce, ktorá sa premiestni do novej polohy, vo väčšej vzdialenosti od obytných budov.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Vypúšťané vody musia byť zabezpečené voči nadmerným koncentráciám chemických prvkov, pred odvedením do recipientu musia byť dostatočne chladené, dostatočnej kvality, zbavené nežiaducich chemických prvkov z geotermálnych vôd. Do dobudovania splaškovej kanalizácie je potrebné v obytnom území ako dočasné riešenie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do čistiarene odpadových vôd. Taktiež v odľahlejších lokalitách osídlenia, kde nie je

budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, je potrebné zriaďovať vodotesné žumpy, resp. domové čistiarne odpadových vôd.

Splašková kanalizácia sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti.

Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,8 m od osi potrubia horizontálne na obe strany (pri priemere potrubia do 500 mm). V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou stavebných zámerov (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podložia. V prípade zriaďovania parkovísk pre 5 a viac motorových vozidiel musia byť dažďové vody zaústené do odlučovača ropných látok, ktorý musí mať podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. výstupnú hodnotu v ukazovateli NEL menšiu ako 0,1 mg/l.

Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody vysokého napätia

Vonkajšie vedenie VN 22 kV je zásobované z prevodovej transformačnej stanice 110/22 kV v Krupine, vystrojenej dvomi transformátorovými jednotkami 25 a 40 MVA, s celkovým inštalovaným výkonom 65 MVA.

Zastavané územie obce je zásobované elektrickou energiou z vonkajších vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete Stredoslovenskej distribučnej, a. s. Kmeňové elektrické vedenie Krupina – Veľký Krtíš je trasované po južnom okraji zastavaného územia obce Bzovík. V riešenom území je spolu 9 transformačných staníc 22/0,4 kV. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám.

Južne od obce sú situované fotovoltické elektrárne.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Spotreba elektrickej energie pre rozvojové plochy výrobného územia a rekreačného územia je stanovená odhadom. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 317 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	13	41
2	8	25
3	13	41
4	15	47
5	9	28
6	1	3
7	14	44
8	2	6
9	2	6
10	2	6
prieluky obec	5	16
prieluka obec – byt. dom	12	38
prieluky Majer	5	16
Spolu		317

Návrh zásobovania elektrickou energiou

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Potrebne bude zvýšenie výkonu existujúcich transformačných staníc a doplnenie nových transformačných staníc.

Navrhujú sa dve nové transformačné stanice s označením v grafickej časti TS-A a TS-B. Transformačná stanica TS-A s výkonom 400 kVA (250 kVA) sa navrhuje primárne v súvislosti s rozvojovými plochami č. 3 a 4. Ďalšia navrhovaná transformačná stanica TS-B s výkonom 250 kVA bude slúžiť pre rozvojové plochy č. 7, 8, 9. Ďalej bude potrebné zvýšiť výkon transformátora pri bytových domoch na 630 kVA, nakoľko sa využije aj pre

rozvojovú plochu č. 1 a navrhovanú prieluku určenú pre výstavbu ďalšieho bytového domu. Ostatné rozvojové plochy a prieluky budú využívať kapacitné rezervy existujúcich transformačných staníc. Prípadná transformačná stanica pre potreby ČOV bude riešená podľa nárokov použitej technológie ČOV a príslušnej projektovej dokumentácie.

Transformačné stanice v zastavanom území obce odporúčame prebudovať na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované). Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN. Uvedené sa týka najmä rozvojových plôch č. 1, 2, ktoré križujú nadzemné elektrické vedenie VN 22 kV k TS 0036-002. Odporúčame preto nahradiť nadzemné elektrické vedenie zemným káblovým vedením v koridoroch miestnych ciest.

Rozvody nízkeho napätia

Navrhované rozvody nízkeho napätia (NN) budú vedené v zemných káblových ryhách. Pri križovaní podzemného vedenia s cestami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia, kompatibilne s technickým riešením existujúceho systému verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s cestami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Obec nie je plynofikovaná.

Návrh zásobovania plynom

Vzhľadom k technickej náročnosti sa s plynofikáciou obce uvažuje až výhľadovo, resp. v závislosti od investičných zámerov SPP. Plynofikáciu by bolo možné riešiť z regulačných staníc plynu v Krupine (RS Priemyselná ul. s výkonom 5000 m³/h, resp. RS Kalinčiakova ul. s výkonom 3 000 m³/h). Možnosťou je aj návrh novej regulačnej stanice, vysadenej z

vysokotlakovej prípojky DN 100 PN 63 pri križovatke ciest I/66 a III/2560 v k.ú. Krupina. Odtiaľto by bolo potrebné vybudovanie strednotlakového plynovodu DN100 (160) až do obce Bzovík v dĺžke min. 3,5 km. Plynofikácia je uskutočniteľná len v súvisle urbanizovanom území obce, rozptýlené osídlenie nie je reálne vybaviť plynovodmi.

Zásobovanie teplom

Objekty bývania, podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti využívajú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu teplej úžitkovej vody prevažne pevné palivá (drevo, uhlie, biomasu), v menšej miere aj elektrickú energiu.

Nakoľko sa s plynofikáciou obce počíta len vo vzdialenejšom časovom horizonte, je potrebné, aby sa na výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne a obnoviteľné zdroje energie. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, najmä biomasy.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením z miestnej digitálnej ústredne. Bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž ciest, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov a lokálnych poskytovateľov bezdrôtového pripojenia. Prípadné vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) by sa nemali umiestňovať v obytnom území.

V obci je zriadený miestny rozhlas. Ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Na rozvod je napojená väčšina domácností. Vysielanie miestneho rozhlasu je dostupné pre väčšinu domácností. Rozvody miestneho rozhlasu s príslušným vybavením sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách, kompatibilne s technickým riešením existujúceho miestneho rozhlasu.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách pre bývanie, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných domov. Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu. Ochranné stavby by sa mali budovať v budovách, kde sa to požaduje v zmysle príslušnej legislatívy (§ 4 ods. 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Krupina ani riešené územie medzi zaťažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných dvoch dekádach k výraznému poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. V obci sa nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Vo vykurovacom období je ovzdušie nadmerne znečisťované spaľovaním tuhých palív v lokálnych kúreniskách.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Krupina podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2017	4,382	22,584	33,235	29,414	57,584
2018	4,261	12,970	23,482	20,619	35,775
2019	4,154	16,132	26,783	33,753	35,804
2020	4,086	13,213	25,746	29,662	34,476
2021	3,818	14,538	26,788	31,740	40,344

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým poľnohospodárstvo, kaly z čistiarní odpadových vôd, znečistenie dažďovými vodami zo spevnených plôch v zastavanom území, znečistenie kontaminovanými zrážkovými vodami. Mierne znečistenie sa predpokladá na toku Čekovského potoka poniže zastavaného územia obce Čekovce. Zdrojom znečistenia sú predovšetkým odpadové vody z rodinných domov, nakoľko v obci nie je dobudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sú tu často likvidované nevhodným spôsobom alebo nelegálne vypúšťané do vodného toku. Znečistenie povrchových vôd a pôd zapríčiňuje aj poľnohospodárska výroba – hnojenie, používanie fytochemikálií a pod. Podzemné vody sa podľa www.beiss.sk zaraďujú do 2. triedy kvality (45,8%), 3. triedy kvality (39,6%), 4. triedy kvality (14,6%).

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Erózia pôdy

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 7°. Zväčša sú však pred nadmernou eróziou dostatočne chránené vegetáciou. Ide najmä o západnú časť katastrálneho územia a erózne úvaliny. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

Zosuvy a svahové pohyby

Pri ceste Bzovík – Krupina sú na strmších svahoch pahorkatiny evidované zosuvy – jeden stabilizovaný zosuv a jeden potenciálny zosuv.

Radiačné zaťaženie

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná. Väčšina riešeného územia, vrátane zastavaného územia obce, leží v oblasti s nízkym radónovým rizikom. Východne od zastavaného územia a v okolí osady Filčíkov laz je stredné radónové riziko.

Seizmicita

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6 - 7° MSK-64. Najznámejšie silné zemetrasenie (8° - 9°) v roku 1443 poškodilo starú Banskú Štiavnicu. Intenzity neskorších zemetrasení z roku 1855 a 1862 v okolí Banskej Bystrice a na línii Banská Bystrica – Ľubietová dosiahli najviac 6° MSK.

Environmentálne záťaž a riešenie odpadového hospodárstva

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber odpadu. Zberný dvor je za starým obecným úradom. ŠGÚ DŠ v riešenom území neeviduje žiadne skládky odpadu ani environmentálne záťaž.

V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej je v oblasti odpadového hospodárstva vhodné:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej

stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- uplatňovať agrotechnické opatrenia pri obrábaní poľnohospodárskej pôdy na zamedzenie vodnej erózie
- výsadba protieróznej drevinovej vegetácie na strmších svahoch
- preferovať extenzívne hospodárenie na enklávach poľnohospodárskej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- živočíšnu výrobu orientovať na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytku
- rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatacie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň pozdĺž účelových a poľných ciest
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov, najmä v kontakte s obytným územím
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- dobudovať v obci splaškovú kanalizáciu v obci s čistením odpadových vôd
- čistenie odpadových vôd v rozptýlenom osídlení realizovať decentralizovaným spôsobom - formou malých čistiarní odpadových vôd
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- zabezpečiť kompostovanie biologického odpadu
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia

- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- realizovať doplnenie a dotvorenie plôch verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž ciest v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú/uličnú) zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom území obce a v jeho navrhovanom rozšírení
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov. Do severnej časti riešeného územia zasahuje prieskumné územie P8/22 Krupina – geotermálne vody, ktoré je potrebné rešpektovať.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok kláštora a kostola
- územia navrhované na biocentrá a biokoridory
- zosuvné územia
- inundačné územie - vymedzené záplavovými čiarami vodného toku Krupinica

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Charakteristika pôdných pomerov

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 70,1%. Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Dominantné zastúpenie z hľadiska jednotlivých pôdných typov majú kambizeme (hnedé lesné pôdy). V prechodných polohách na styku pohoria a nížin vznikli luvizeme (ilimerizované pôdy). Kambizeme sa nachádzajú na vulkanických zvetralinách. Ich vznik bol podmienený permacídny vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Vznikli na miestach s listnatými lesmi. Na úzkej nive Krupinice sa miestami vyvinuli fluvizeme. Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 06 – fluvizeme typické, stredne ťažké
- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 12 – fluvizeme glejové, ťažké
- 56 – luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké
- 57 – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 58 – luvizeme pseudoglejové a pseudogleje, erodované na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké, ťažké
- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 79 – kambizeme (typ) plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké

Najkvalitnejšiu pôdu v k.ú. Bzovík podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ 0206002, 0206012, 0206015, 0211015, 0212003, 0256202, 0256205,

0256402, 0256405, 0706002, 0711012, 0756202, 0765212. Táto poľnohospodárska pôda je zaradená podľa BPEJ do 3., 4., 5. a 6. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Vzhľadom k skutočnosti, že požiadavky na rozvojové zábery nie je možné uspokojiť len intenzifikáciou existujúcej pomerne kompaktnej zástavby, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Rozsah navrhovaných plôch pre výstavbu odôvodňujeme aktuálnym demografickým vývojom, charakteristickým migračnými prírastkami, výhodnou polohou obce v rámci okresu a rozsiahlym spádovým územím, vytvárajúcim potenciál prisťahovania nových obyvateľov.

Návrhom nových rozvojových plôch nedôjde k nadmernému rozdrobeniu poľnohospodárskej pôdy. Navrhované rozvojové plochy nadväzujú na existujúce zastavané územie i existujúcu zástavbu a najmä pri ceste v smere na Uňatín vytvárajú kompaktnejšiu zástavbu, pričom sa efektívne využije už vybudovaná dopravná a technická infraštruktúra. Navrhuje sa tiež vyplnenie prieluk a využitie priestorových rezerv v zastavanom území obce. Aj rozvojové plochy č. 6, 8, 9, 10 majú charakter prieluk, sú však situované mimo zastavaného územia. Pre verejnoprospešné stavby sú určené plochy čistiarní odpadových vôd - na hornom i dolnom okraji obce.

Podľa druhu pozemku ide zväčša o trvalé trávne porasty, v menšej miere o ornú pôdu, niektoré prieluky v existujúcej zástavbe predstavujú o záhrady. Rozvojová plocha č. 2 je podľa druhu pozemkov ovocný sad, v skutočnosti sa tu však nachádzajú len trávne porasty. Časti rozvojových plôch č. 2, 5, 10 a niektorých prieluk sú podľa druhu pozemku situované na nepoľnohospodárskej pôde (zastavaných, ostatných plochách). Nedôjde tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované prevažne na pôde 6., 7. a 8. skupiny kvality, v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Pritom aj viaceré pôdy 6. skupiny kvality sú podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. zaradené medzi najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území. Vzhľadom k rozloženiu tejto tzv. najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území (označenej v tabuľke podčiarknutím) nebolo možné vyhnúť sa záberom tejto pôdy, ktorá zastavané územie obklopuje zo všetkých strán.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod cestami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Plochy predbežne navrhované v etape výhľad nie sú do bilancie záberov poľnohospodárskej pôdy zahrnuté.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Tab. Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP spolu v ha	Z toho			Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
					Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO				
1	Bzovík	bývanie	1,8880	1,8880	0761442/7 0756202/6	0,8383 0,9537	0,0960		-	I.	časť v ZÚO
2	Bzovík	bývanie	0,9412	0,8986	0756402/6	0,8986			-	I.	
3	Bzovík	bývanie	1,2070	1,2070	0756202/6	1,2070			-	I.	
4	Bzovík	bývanie	1,8980	1,8980	0756202/6 0279462/8 0261442/7	0,6799 1,0650 0,1531			-	II.	
5	Bzovík	bývanie	1,6340	1,3398	0756302/6 0279462/8	0,8247 0,5151			-	I.	
6	Bzovík	bývanie	0,1459	0,1459	0756202/6	0,1459			-	I.	
7	Bzovík	bývanie	1,9940	1,9940	0756202/6 0279462/8	1,9004 0,0936			-	II.	
8	Bzovík	bývanie	0,2592	0,2592	0756202/6	0,2592			-	I.	
9	Bzovík	bývanie	0,5424	0,5424	0756202/6 0279462/8	0,2097 0,3327			-	I.	
10	Bzovík	bývanie	0,4025	0,2501	0756202/6	0,2501			-	I.	
11	Bzovík	výroba, sklady	0,4197	0,4197	0756202/6	0,4197			-	I.	
priel obec	Bzovík	bývanie	0,2395	0,2395	0211015/4 0756402/6 0206015/3	0,1551 0,0732 0,0112	0,1551 0,0732 0,0112		-	I.+II.	ZÚO
priel obec	Bzovík	bývanie BD	0,3160	0,3160	0756202/6	0,3160	0,3160		-	I.	ZÚO
priel Ma- jer	Bzovík	bývanie	1,14260	1,14260	0279462/8 0261442/7 0211015/4	0,4748 0,6294 0,0384	0,4748 0,6294 0,0384		-	II.	ZÚO
ČOV dol.	Bzovík	ČOV	0,0510	0,0510	0211015/4	0,0510			-	I.	VPS
ČOV hor.	Bzovík	ČOV	0,0279	0,0279	0206015/3	0,0279			-	I.	VPS
Spolu				12,6197							

Vysvetlivky: ZÚO = zastavané územie obce, VPS = verejnoprospešná stavba

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a splaškovej kanalizácie do nových rozvojových plôch pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov.

V oblasti dopravy bude mať najmä návrh vybudovania cyklistických trás ako dopravne segregovaných chodníkov, ako aj chodníkov pre chodcov pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

Nárast počtu obyvateľov obce a prítomného obyvateľstva a z toho vyplývajúci potenciálny tlak na životné prostredie bude eliminovaný uplatnením zásad a záväzných regulatívov. Stanovené sú podrobné regulatívy pre jednotlivé priestorovo-funkčné celky, vrátane regulatívov pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok a pre drobnochov v obytnom území.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch a minimálny podiel zelene. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoeekologického plánu a návrhu prvkov ÚSES, ako aj opatrení na zabezpečenie ich funkčnosti.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať krajinnoeekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie

opatrenia v zmysle uvedenej stratégie sú navrhované v sídelnom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov obce dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Rozvojom obce sa vytvoria predpoklady pre optimalizáciu a racionalizáciu využitia infraštruktúry, ekonomického potenciálu obce. Rozvoj hospodárskej základne sa zákonite pozitívne premietne aj v sociálnej oblasti.

Návrh revitalizácie plôch verejnej zelene a oddychových priestranstiev bude mať pozitívne sociálne dopady. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie, resp. rozšírenie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, elektrických rozvodov a transformačných staníc, telekomunikačných rozvodov, ako aj vybudovanie čistiarne odpadových vôd. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne cesty, dobudovať chodníky pre chodcov a cyklistické trasy. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné v predstihu vybudovať miestne obslužné cesty a upokojené cesty.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti Regulačný výkres, t.j. výkres č. 6.

Závazná časť riešenia je vyznačená aj v komplexnom výkrese (výkres č. 3). Detailné funkčné využitie územia podľa komplexného výkresu je súčasťou smernej časti. Záväzné regulatívy funkčného využitia sú viazané na priestorovo-funkčné celky vyznačené v regulačnom výkrese.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- lokalizáciou novej zástavby rozvinúť priestorové pôsobenie hlavnej kompozičnej osi a sekundárnej kompozičnej osi
- v kompozícii rešpektovať ako pilier identity dominantu a historickú pamiatku – kláštor
- prirodzene nadviazať na existujúcu kompozično-organizačnú osnovu obce a novú uličnú sieť vhodne zokruhovať s existujúcou uličnou sieťou
- profilovať centrálnu zónu obce na prieniku kompozičných osí
- uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie ťažiskového priestoru centrálnej zóny obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch
- rešpektovať ako nezastavateľné plochy verejnú zeleň
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- rešpektovať tradičné historické a krajinárske štruktúry rozptýleného laznického osídlenia
- v lokalitách (rozvojových plochách) južne od kostola a v rozptýlenom osídlení sú prípustné len jednopodlažné stavby zastrešené sedlovou, valbovou, prípadne pultovou strechou
- pri zástavbe prieluk a rozvojových plôch dodržať založenú uličnú a stavebnú čiaru, zladať architektonické riešenie stavieb (tvar striech, podlažnosť a pod.) s okolitými stavbami
- rozširovanie obytného územia realizovať postupne tak, aby nevznikali samostatné enklávy mimo zastavaného územia
- samostatne stojace rodinné domy s jednou bytovou jednotkou sa majú umiestňovať na stavebných pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m²

- nové konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany v obytnom a zmiešanom území vyššie ako 1,5 m môžu byť len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre jednotlivé funkčné územia a priestorovo-funkčné celky
- rešpektovať limity prírodného charakteru (geomorfologické pomery, vodné toky s inundačným územím, zosuvy, krajinná zeleň) a územnotechnické limity (línie nadradeného dopravného a technického vybavenia)
- pred výstavbou objektov na evidovaných zosuvných územiach s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov posúdiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia a overiť inžinierskogeologickým prieskumom
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby ciest a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4 záväznej časti

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- rozvíjať jednotlivé funkcie vo vhodnom vzájomnom pomere
- nové plochy pre bývanie rovnomerne rozložiť do viacerých lokalít v zastavanom území obce a po jeho okrajoch
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- prevádzky výroby, skladov, stavebníctva a ostatných výrobných služieb sústrediť primárne do existujúcich výrobných území a v priamej nadväznosti na ne
- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce
- rekreačné aktivity orientovať na poznávací cestovný ruch, agroturistiku a cykloturistiku
- v obytnom území je drobnochov hospodárskych zvierat prípustný len v rozsahu pre osobnú potrebu, pri dodržaní minimálnej vzdialenosti novej stavby pre drobnochov od obytnej budovy 10 m a za predpokladu, že to umožňujú veterinárne a hygienické predpisy
- pri výstavbe obytných budov rešpektovať všetky ochranné pásma sietí a zariadení technickej a dopravnej infraštruktúry

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na priestorovo-funkčné celky, vymedzené v regulačnom výkrese. Týkajú sa plôch s predpokladom lokalizácie zástavby (navrhované rozvojové plochy), ako aj plôch existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby (regulatív výšky zástavby)

Regulatív maximálnej výšky zástavby je vyjadrený maximálnym počtom nadzemných podlaží (NP), resp. v metroch tam, kde sa nedá určiť podlažiami (v prípade výrobných území). Do počtu nadzemných podlaží sa nezapočítava podkrovie a ustupujúce podlažie. Objekty, ktoré v čase schválenia tohto územného plánu a jeho regulatívov, vykazujú vyššiu podlažnosť ako je určené pre príslušný priestorovo-funkčný celok, si túto podlažnosť môžu zachovať aj pri prestavbe a rekonštrukcii, avšak nemôžu túto podlažnosť zvyšovať. Regulatív maximálnej výšky zástavby sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare technických zariadení a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia. Podrobné definície vybraných uvádzaných pojmov sú v kap. 4.2. Maximálna výška zástavby je stanovená pre priestorovo-funkčné celky nasledovne:

- 1 nadzemné podlažie – v rekreačnom území R1, v zmiešanom území Z2
- 1 nadzemné podlažie – v obytnom území B1 - len južne od kostola
- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území B1, v zmiešanom území Z1
- 3 nadzemné podlažia – v obytnom území B2
- 16 m – vo výrobnom území V1
- 12 m – vo výrobnom území V2

Maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti)

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine súvisiacich pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Podrobné definície vybraných uvádzaných pojmov sú v kap. 4.2. Maximálny podiel zastavaných plôch je stanovený pre priestorovo-funkčné celky nasledovne:

- maximálne 35% – v obytnom území B2
- maximálne 30% – v obytnom území B1, v zmiešanom území Z1, vo výrobnom území V1, V2
- maximálne 20% – v zmiešanom území Z2, v rekreačnom území R1

Minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch)

Minimálny podiel zelene je určený ako minimálne percento zelene (pomer započítateľných plôch zelene, resp. vegetačných plôch k ploche pozemku alebo k skupine súvisiacich pozemkov x 100). Za započítateľné plochy sa považuje zeleň, resp. vegetačné plochy na rastlom teréne, nad podzemnými konštrukciami. Do plôch zelene sa nezapočítavajú zelené strechy a terasy objektov so zeleňou. Minimálny podiel zelene je stanovený pre priestorovo-funkčné celky nasledovne:

- minimálne 10% – vo výrobnom území V2
- minimálne 30% – v obytnom území B1, B2, v zmiešanom území Z1, vo výrobnom území V1
- minimálne 50% – v zmiešanom území Z2
- minimálne 75% – v rekreačnom území R1

Uvedené regulatívy nebolo relevantné stanoviť pre priestorovo-funkčné celky R2, V3.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie / územie bez zástavby).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať minimálne 60% funkčných plôch príslušného priestorovo-funkčného celku.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení. Obmedzujúce funkčné využívanie môže predstavovať maximálne 40% funkčných plôch príslušného priestorovo-funkčného celku.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorovo-funkčné celky, vymedzené v regulačnom výkrese. Priestorovo-funkčné celky pokrývajú bezo zvyšku celé územie obce a predstavujú ich urbanistické celky (obytné, výrobné, rekreačné a zmiešané územia) a prírodné celky (územia bez zástavby). Regulatívy funkčného využitia sú definované v podobe regulačných listov priestorovo-funkčných celkov.

Regulačné listy priestorovo-funkčných celkov

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B1 (bývanie v rodinných domoch)

Charakteristika a vymedzenie:

- V priestorovo-funkčnom celku B1 sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselno-výrobných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch. Priestorovo-funkčný celok B1, resp. jeho jednotlivé časti, sú vymedzené v regulačnom výkrese v zastavanom území obce a v rozsahu navrhovaných rozvojových plôch.

Prevládajúce funkčné územie:

- obytné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu
- nepoľnohospodárska výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len výrobné služby a remeselné prevádzky so zastavanou plochou do 200 m²
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch
- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby) – okrem drobného
- priemyselná výroba
- skladovanie a logistika
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie B2 (bývanie v bytových domoch)

Charakteristika a vymedzenie:

- Priestorovo-funkčný celok B2 predstavuje existujúcu a navrhovanú zástavbu bytových domov. Priestorovo-funkčný celok B2, resp. jeho jednotlivé časti, sú vymedzené v regulačnom výkrese v zastavanom území obce a v rozsahu navrhovaných rozvojových plôch.

Prevládajúce funkčné územie:

- obytné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v bytových domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku
- základné občianske vybavenie – len miestneho významu
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v rodinných domoch
- výroba akéhokoľvek druhu, vrátane drobného výrobu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie Z1 (centrálna zóna obce)

Charakteristika a vymedzenie:

- Centrálna zóna obce má charakter polyfunkčného územia bývania a občianskeho vybavenia, s predpokladom zvyšovania zastúpenia drobných prevádzok občianskeho vybavenia. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využitia a obmedzujúceho funkčného využitia je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov. Počíta sa tu so zachovaním existujúcej zástavby a jej charakteru, s možnosťou intenzifikácie zástavby. Priestorovo-funkčný celok Z1 je vymedzený v regulačnom výkrese, v rozsahu centrálnej zóny obce.

Prevládajúce funkčné územie:

- zmiešané územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva, kultúrne zariadenia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu
- bývanie v bytových domoch – len v školskom areáli
- verejná a vyhradená zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- výroba akéhokoľvek druhu
- skladovanie a logistika
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie Z2 (usadlosti v rozptyle)

Charakteristika a vymedzenie:

- V priestorovo-funkčnom celku Z2 sa počíta so zachovaním existujúcich usadlostí s kombinovanou obytnou funkciou, rekreačnou funkciou (vo forme individuálnej chatovej a chalupárskej rekreácie, agroturistiky) a výrobnou funkciou tradičnej poľnohospodárskej malovýroby, na Ambrošovom laze aj so sociálnou vybavenosťou. Priestorovo-funkčný celok Z2, resp. jeho jednotlivé časti, sú vymedzené v regulačnom výkrese.

Druh funkčného územia:

- zmiešané územie

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v hospodárskych usadlostiach, resp. rodinných domoch so zastavanou plochou do 200 m², vrátane drobnohovu
- rekreácia individuálna – v hospodárskych usadlostiach a v rekreačných chatkách so zastavanou plochou do 80 m²

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží pre rezidentov) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku
- prechodné ubytovanie rekreantov – s kapacitou do 10 lôžok
- základné občianske vybavenie typu sociálne služby – len na Ambrošovom laze
- ihriská a oddychové plochy do výmery 500 m²

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba (vrátane výrobných služieb)
- skladovanie a logistika
- živočíšna výroba - veľkochov
- rekreačné zariadenia vyššieho významu
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R1 (šport)

Charakteristika a vymedzenie:

- V priestorovo-funkčnom celku R1 sa počíta so zachovaním, prípadne modernizáciou existujúceho športového areálu. Priestorovo-funkčný celok R1 je vymedzený v regulačnom výkrese.

Prevládajúce funkčné územie:

- rekreačné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- šport - športové ihriská a zariadenia pre šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku
- občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie R2

Charakteristika a vymedzenie:

- Priestorovo-funkčný celok R2 predstavuje kláštor s areálom. Priestorovo-funkčný celok R2 je vymedzený v regulačnom výkrese.

Prevládajúce funkčné územie:

- rekreačné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia – v rámci limitov využitia NKP

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V1

Charakteristika a vymedzenie:

- V priestorovo-funkčnom celku V1 sa počíta s výrobnou funkciou poľnohospodárskej výroby v rámci hospodárskych dvorov, bez predpokladu ďalšieho rozširovania. Priestorovo-funkčný celok V1, resp. jeho jednotlivé časti, sú vymedzené v regulačnom výkrese.

Prevládajúce funkčné územie:

- výrobné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku
- nepoľnohospodárska výroba, výrobné služby (vrátane opravárenských, servisných, stavebníckych a komunálnych prevádzok)
- skladovanie a logistika – miestneho významu
- komerčná administratíva – súvisiaca s prípustným funkčným využívaním
- vyhradená zeleň (ochranná a areálová)

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie

- skladovanie a logistika – nadmiestneho významu
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V2

Charakteristika a vymedzenie:

- Priestorovo-funkčný celok V2 sa využíva pre autodopravu a nepoľnohospodársku výrobu, pričom sa počíta s jeho rozšírením. Priestorovo-funkčný celok V2 je vymedzený v regulačnom výkrese.

Prevládajúce funkčné územie:

- výrobné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- skladovanie a logistika
- nepoľnohospodárska výroba, výrobné služby

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- živočíšna výroba
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- skladovanie a logistika nadmiestneho významu
- bývanie
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie V3 (FVE)

Charakteristika a vymedzenie:

- V priestorovo-funkčnom celku V3 sa nachádzajú fotovoltaické elektrárne. Priestorovo-funkčný celok V3, resp. jeho jednotlivé časti, sú vymedzené v regulačnom výkrese

Prevládajúce funkčné územie:

- výrobné územie

Prípustné funkčné využívanie:

- fotovoltaické zariadenia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorovo-funkčného celku

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde a trvalých trávnych porastoch

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez zástavby K1 (les)

Charakteristika a vymedzenie:

- Priestorovo-funkčný celok K1 je zalesnený a využívaný pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu. Priestorovo-funkčný celok K1 je vymedzený v regulačnom výkrese, v rozsahu pozemkov vedených v KN ako lesné pozemky mimo zastavaného územia obce.

Prevládajúce funkčné územie:

- územie bez zástavby

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty, nelesná drevinová vegetácia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie
- zariadenia a stavby pre účely lesného hospodárstva

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez zástavby K2 (cintorín)

Charakteristika a vymedzenie:

- Priestorovo-funkčný celok K2 tvorí sídelná zeleň - špeciálna zeleň cintorína. Priestorovo-funkčný celok K2 je vymedzený v regulačnom výkrese.

Prevládajúce funkčné územie:

- územie bez zástavby

Prípustné funkčné využívanie:

- špeciálna zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné a komunálne vybavenie – len nevyhnutné vybavenie

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

Regulácia funkčného využitia pre územie bez zástavby K3 (poľnohospodárska pôda)

Charakteristika a vymedzenie:

- Priestorovo-funkčný celok K3 je intenzívne poľnohospodársky využívaný – ako orná pôda, trvalé trávne porasty aj ako záhrady (v častiach zastavaného územia, ktoré nie sú určené pre zástavbu). Územie je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES. Priestorovo-funkčný celok K3 je vymedzený v regulačnom výkrese (mimo zastavaného územia obce).

Prevládajúce funkčné územie:

- územie bez zástavby

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry, záhrady)
- nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie
- zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu a pre pastevný chov (drobnochov) hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 50 m²
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov

- nové prevádzky obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- kapacity vzdelávacích zariadení koordinovať s rozširovaním obytného územia
- uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry
- zriadiť v obci zariadenie sociálnych služieb
- dobudovať a modernizovať obecný športový areál
- dobudovať a revitalizovať v obci oddychové priestranstvá s verejnou zeleňou, detskými ihriskami a športovými prvkami

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cesty II. a III. triedy a ich výhľadové šírkové usporiadanie
- doplniť komunikačný systém obce o miestne a upokojené cesty pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- podmienujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom v predstihu vybudovaných verejných spevnených ciest
- preferovať zokruhovanie miestnych ciest
- na slepých cestách s dĺžkou nad 80 m, ktoré nie je možné, resp. potrebné zokruhovať, vybudovať obratiská
- pre nové miestne a upokojené cesty rezervovať koridor s minimálnou šírkou 9 m (pre obojsmerné cesty), resp. 7,5 m (pre jednosmerné cesty a pre slepé cesty)
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych ciest
- vybudovať chodníky pozdĺž cesty II. triedy v zastavanom území obce a jeho navrhovanom rozšírení
- vybudovať / vyznačiť cyklistické a cykloturistické trasy v katastrálnom území s prepojením na okolité sídla, najmä v smere do Krupiny

- zabezpečovať parkovacie plochy pre rodinné domy na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách pre min. 2 osobné vozidlá
- podmieniť vznik nových kapacít občianskej vybavenosti, športu, rekreácie budovaním parkovacích plôch s dostatočnou kapacitou na vlastnom pozemku
- zachovať, resp. zabezpečiť pešiu dostupnosť zastávok do vzdialenosti 500 m
- počítať s prestupovým uzlom hromadnej dopravy v obci Bzovík

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je v predstihu vybudované technické vybavenie
- rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia verejného vodovodu
- rekonštruovať rozvodnú vodovodnú sieť v nevyhovujúcom stave
- zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovanej obytnej zástavbe a v existujúcej zástavbe v súvisle urbanizovanom území obce
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia splaškovej kanalizácie
- dobudovať v súvisle urbanizovanom území obce splaškovú kanalizáciu so zabezpečením čistenia odpadových vôd
- trasy kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- do dobudovania splaškovej kanalizácie ako dočasné riešenie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do čistiarne odpadových vôd
- v odľahlejších lokalitách osídlenia, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, zriaďovať vodotesné žumpy, resp. domové čistiarne odpadových vôd
- rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia – odvodňovací kanál
- zachytávať dažďové vody v zastavanom území na pozemkoch príslušných budov
- realizovať doplnkové protipovodňové opatrenia na ochranu zastavaného územia obce (dažďové rigoly, odstraňovanie nánosov z vodných tokov)

- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie VN
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete káblovými vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v obytnom území
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- pri zásobovaní teplom podporovať alternatívne a obnoviteľné zdroje energie bez negatívnych vplyvov na ovzdušie
- ochranné stavby budovať v budovách, kde sa to požaduje v zmysle príslušnej legislatívy (v súčasnosti v § 4 ods. 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov)
- v existujúcej i navrhovanej zástavbe rodinných domov vybudovať jednoduché úkryty budované svojpomocne
- v bytových budovách, polyfunkčných budovách, administratívnych budovách a objektoch občianskeho vybavenia vybudovať ochranné stavby ako dvojúčelové plynotesné úkryty s prioritou mierového využitia pri nutnosti zachovať ich ochrannú funkciu a jednoduché úkryty budované svojpomocne pre kapacitu do 50 ukryvaných osôb

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zachovať charakter zástavby obce a jej typickú panorámu, ako aj pohľady a priehľady na historické dominanty obce – kláštor a kostol
- rešpektovať, zachovať, vhodne prezentovať nehnuteľné národné kultúrne pamiatky - kláštor premonštrátov (Hrad Bzovík), č. ÚZPF 1084/1-3), kostol sv. Štefana kráľa, č.

ÚZPF 1085/1, stĺp so sochou Panny Márie (Immaculaty), č. ÚZPF 2262/1 v zmysle pamiatkového zákona:

- pri obnove národnej kultúrnej pamiatky je potrebné postupovať v zmysle § 32 pamiatkového zákona; v bezprostrednom okolí nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, v okruhu desiatich metrov, nemožno v zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky.
- pri úprave, obnove, prestavbe a dostavbe prieluk, existujúcej historickej zástavby, novostavieb či priestorov rešpektovať, resp. zachovať:
 - historický urbanizmus historickej centrálnej časti obce - t.j. pozdĺž hlavnej ulice (od kostola smerom na severovýchod po rázcestie pri objekte č. 99) i rozptýlenej zástavby - pôdorys a parceláciu
 - merítko pôvodnej štruktúry zástavby
 - uličnú zastavovaciu čiaru (pri novostavbách v staršej/historickej zástavbe), objemovo-priestorové riešenie, zastrešenie sedlovou, valbovou, prípadne pultovou strechou
 - vidiecky charakter zástavby; v lokalitách špecifikovaných ako relikty krajinných prvkov zachovať parceláciu a historické terénne úpravy
- rešpektovať regulatívy /podmienky činnosti vo vymedzenom ochrannom pásme NKP - v zmysle vydaného rozhodnutím č. PÚ-06/103-2/1640/LCZ zo dňa 13.02.2006:
 - zachovať dominantnosť NKP kláštora premonštrátov a kostola sv. Štefana, v rámci okolitej zástavby a diaľkových priehľadov na objekty
 - zamedziť ďalšej výstavbe na území OP, resp. výstavba malých rodinných domov na území OP je možná len na severnej časti par. č. 1994/1, 1994/5, 12, 8 – len pozdĺž pozdĺž cestnej komunikácie (par. č. 2595/1), za podmienky uvedenej v nasledovnom bode.
 - výstavba a akékoľvek stavebné úpravy existujúcich objektov v OP sú prípustné za podmienok: výška objektov nemá presiahnuť úroveň 2 nadzemných podlaží so sedlovou, resp. valbovou strechou, t.j. výška hrebeňa strechy by nemala prekročiť cca 7m v závislosti od situácie v teréne; je vylúčené budovanie veľkoobjemových hmôt a nových konkurenčných dominánt.
 - akákoľvek činnosť, úpravy, obnovy a hmotové prestavby zasahujúce do exteriérov existujúcich objektov, terénu a komunikácií situovaných v OP podliehajú vyjadreniu príslušného krajského pamiatkového úradu
 - pri stavebnej a inej činnosti, kde sa predpokladá realizácia hĺbkových zemných prác, si vyžiadať od príslušného krajského pamiatkového úradu rozhodnutie o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum

- priebežná údržba ruiny kvôli ochrane a ďalšiemu zachovaniu pamiatky a jej pamiatkových hodnôt
- rešpektovať regulatívy riešenia úprav zelene na území OP
- z dôvodu existencie archeologických nálezov musia byť na celom riešenom území v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnené podmienka v zmysle stavebného zákona a platnej legislatívy v oblasti pamiatkovej ochrany (v súčasnosti zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, osobitne § 36, ods. 2 a 3).

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov

Z hľadiska ochrany a využívania prírodných zdrojov je potrebné rešpektovať prieskumné územie P8/22 Krupina – geotermálne vody.

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES:

- biokoridor regionálneho významu RBk Vodný tok Krupinica
- biocentrá, biokoridory a interakčné prvky miestneho významu

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii

- zachovať a revitalizovať nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov
- pred výstavbou na trvalých trávnych porastoch mimo zastavaného územia obce preveriť výskyt chránených biotopov európskeho a národného významu, ako aj chránených druhov rastlín
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine a v sídle v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- realizovať vodozadržné úpravy na drobných vodných tokoch na zachytávanie a retenciu prívodových vôd, napr. poldre, hrádzky
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň pozdĺž účelových a poľných ciest
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov, najmä v kontakte s obytným územím
- realizovať doplnenie a dotvorenie plôch verejnej zelene
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú/uličnú) zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- odstrániť a rekultivovať drobné skládky odpadu

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia obce stanovenou k 1. 1. 1990.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Bzovík zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- skutočne zastavané územie obce (podľa navrhovanej hranice zastavaného územia obce)
- navrhované rozvojové plochy mimo zastavaného územia obce č. 1 – 10 (podľa navrhovanej hranice zastavaného územia obce)

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo hraníc súvisle zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – 25 m od osi vozovky
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých

zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:

- 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov) – vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách potrubia vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,8 m
 - nad priemerom potrubia 500 mm – 3,0 m

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, lesa, cintorína, hygienické, pamiatkové)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodných tokov od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne. Minimálna šírka ochranného pásma je stanovená na 4,0 m od brehovej čiary pre vodné toky so šírkou koryta medzi brehovými čiarami do 10 m; 6,0 m pri šírke koryta 10 – 50 m a 10,0 m pri jeho šírke nad 50 m. V ochrannom pásme nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb a zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky - v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej a návodnej päty hrádze pri vodohospodársky významnom vodnom toku Krupinica a pri drobných vodných

tokoch 5 m od brehovej čiary (v zmysle § 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102)

- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby (v zmysle STN 756401, STN 756402 a zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky kláštora a kostola v zmysle rozhodnutia č. PÚ-06/103-2/1640/LCZ zo dňa 13.02.2006

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 stavebného zákona a nálezu Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Bzovík vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 záväznej časti. Lokalizácia verejnoprospešných stavieb vyplýva z označovaného javu, ktorému zodpovedá príslušné grafické zobrazenie vo výkresoch č. 3, 6.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Bzovík nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Bzovík nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Bzovík určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- 1 – rekonštrukcia a rozšírenie ciest II. a III. triedy *
- 2 – výstavba miestnych a upokojených ciest *
- 3 – rekonštrukcia a rozšírenie miestnych a upokojených ciest *
- 4 – cyklistické trasy
- 5 – transformačné stanice, vrátane prívodných vedení
- 6 – čistiareň odpadových vôd
- 7 – dobudovanie / rozšírenie športového areálu
- 8 – verejné oddychové priestranstvá
- 9 – zelená a krajinná infraštruktúra, vrátane líniovej zelene

* vrátane chodníkov a inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, plynu, elektrickej energie, verejného osvetlenia, telekomunikácií)

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 stavebného zákona môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Bzovík nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schému záväzných častí a verejnoprospešných stavieb predstavuje Regulačný výkres (výkres č. 6). Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10 záväznej časti.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Bzovík na roky 2019 – 2024
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Krajinnoeologický plán obce Bzovík, 2023
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Bzovík www.obeczovik.sk
- Plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja - návrh
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Bzovík, 2023
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bzovík (2023 – 2030)
- Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Krupina, SGS Holding, a.s. 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Zvolen, SAŽP 1995
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán mesta Krupina
- Územný plán obce Čekovce
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Vytvorenie podmienok pre stanovenie zásad a pravidiel územného plánovania, 2013

4.2 Doplnujúce definície vybraných pojmov

Zastavaná plocha

Za plochu zastavanú stavbami sa považuje pôdorysný priemet všetkých častí stavby vymedzený vonkajším obvodom zvislých konštrukcií uvažovanej stavby nachádzajúcich sa nad úrovňou upraveného terénu do vodorovnej roviny. Úroveň terénu je definovaná plochou určenou prienikom základne budovy a priliehajúceho upraveného terénu. Do plochy zastavanej stavbami sa nezapočítava pôdorysný priemer spevnených plôch.

Spevnená plocha

Spevnené plochy sú plochy so stavebnou úpravou, ktoré nie sú zastavané stavbou. Ako spevnené plochy sa počítajú dláždené chodníky, odkvapové chodníky, príjazdové cesty, terasy na úrovni terénu, exteriérové schodiská, dláždené detské alebo viacúčelové ihriská, atď - t.j. všetky upravené povrchy na teréne, z ktorých nemôže dažďová voda vsakovať prirodzeným spôsobom do zeme.

Podlažie

Podlažie je časť budovy vymedzená dvoma najbližšie nad sebou nasledujúcimi horizontálnymi deliacimi konštrukciami. Budovy môžu mať podzemné, nadzemné a ustupujúce podlažie.

Nadzemné podlažie

Za nadzemné podlažie sa považuje každé podlažie, ktoré má priemernú úroveň podlahy na úrovni príľahlého terénu, nad úrovňou príľahlého terénu, alebo v úrovni nie hlbšej ako 800 mm pod úrovňou príľahlého terénu. Ostatné podlažia sú podzemné. Do počtu nadzemných podlaží sa nezapočítava podkrovie a ustupujúce podlažie. Pri rôznych výškových úrovniach podlahy sa priemerná úroveň podlahy určí váženým priemerom jednotlivých výškových úrovní podláh celého podlažia.

Podzemné podlažie

Za podzemné podlažie sa považuje každé podlažie, ktoré má úroveň podlahy v priemere nižšie ako 800 mm pod úrovňou upraveného príľahlého terénu. Ostatné podlažia sú nadzemné.

Podkrovie

Podkrovie je vnútorný priestor domu prístupný z posledného (najvyššieho) nadzemného podlažia, ktorý je vymedzený konštrukciou krovu a ďalšími stavebnými konštrukciami a je určený na účelové využitie. Za podkrovie sa považuje také podlažie, ktoré má aspoň nad tretinou podlahovej plochy šikmú konštrukciu krovu, a ktorého zvislé obvodové steny nadväzujú na šikmú strešnú. resp. stropnú konštrukciu, nie sú vyššie ako polovica výšky

bežného nadzemného podlažia domu. V podkroví je dovolené iba jedno podkrovné podlažie. Podkrovie sa nezahŕňa do počtu nadzemných podlaží.

Ustupujúce podlažie

Ustupujúce podlažie je posledné podlažie, ak jeho zastavaná plocha je menšia ako 50 % zastavanej plochy predchádzajúceho (predposledného) podlažia. Ustupujúce podlažie sa nezahŕňa do počtu nadzemných podlaží.